

J&T 98

Třetí kvartál s bilanční sumou přes 156 miliard

Dle konsolidovaných výsledků vykázala ke konci září J&T Banka zisk ve výši 1,52 miliardy korun. Od ledna pak na trh uvedla dluhopisy v celkovém objemu přes 21 miliard korun.

strana 4

J&T Bond Index: kompas pro český trh korporátních dluhopisů

Porovnejte si hned pět desítek korporátních dluhopisů obchodovaných na pražské burze, nový index přináší investorům snadnou orientaci.

strana 5

Patrik Chovanec: „Klienti s námi chtějí být na lodi“

Rozhovor s ředitelem brněnské pobočky J&T Banky nechá nahlédnout nejen do plánů banky v regionu, ale představí také chystané developerské projekty v moravské metropoli.

J&T Banka Ostrava Beach Open

V České republice se představí světové špičky plážového volejbalu a J&T Banka je jako generální partner u toho. Poznačte si do svých kalendářů akci, která vám nesmí uniknout.

strana 11

Kouzelné Vánoce

Vánoce jsou o splnění dětských přání. Pomozte nám i vy splnit přání dětem ze sociálně slabých rodin.

strana 17

Pozitivní zprávy zklidnily trhy

Oči analytiků bedlivě sledovaly, zda se zklidní napětí mezi USA a Čínou. Setkání lídrů na summitu G20 přineslo pozitivní zprávy a trh si oddechl. Teď se jen čeká, jak dopadne schvalování dohody o brexitu v členských zemích EU.

Listopad, respektive jeho závěr, byl pro investory velmi významným mezníkem. Důvodem bylo setkání lídrů G20 a především pak USA a Číny. Hlavním bodem jednání mezi oběma zeměmi byla obchodní politika. Výsledek trhy potěšil, protože se obě země dohodly, že budou nadále pokračovat v jednáních, která by měla současnou vyostřenou situaci vyřešit. Prozatím se dohodlo jakési příměří na 90 dní, po které by nemělo dojít k žádné eskalaci ani na jedné straně. To mimo jiné znamená, že se od 1. 1. 2019 nezvednou cla na 25 ze současných 10 % na zboží dovezené do USA z Číny za zhruba 200 mld. USD. I samotné prohlášení, které naznačuje snahu k řešení inkriminovaných témat (duševní vlastnictví či kybernetika) je důležitým posunem. Samozřejmě je nutné upozornit, že stále nedošlo na konkrétní řešení, a tudíž je vhodné krotit nadšení, ale určitý krok vpřed to rozhodně je.

Mimořádný summit EU přinesl rovněž relativně pozitivní informace, protože došlo k dohodě mezi Británií a zbytkem EU ohledně tzv. brexitu.

Mimořádný summit EU přinesl rovněž relativně pozitivní informace, protože došlo k dohodě mezi Británií a zbytkem EU ohledně tzv. brexitu. Nyní se bude muset navržená dohoda schválit ve všech 27 zemích.

Důležité bude schvalování v Británii (11. 12.), kde bude mít premiérka Mayová výrazné problémy svou dohodu prosadit. Ještě před mimořádným summitem hrozilo v Británii hlasování o (ne)důvěře její vládě, ke kterému nakonec nedošlo.

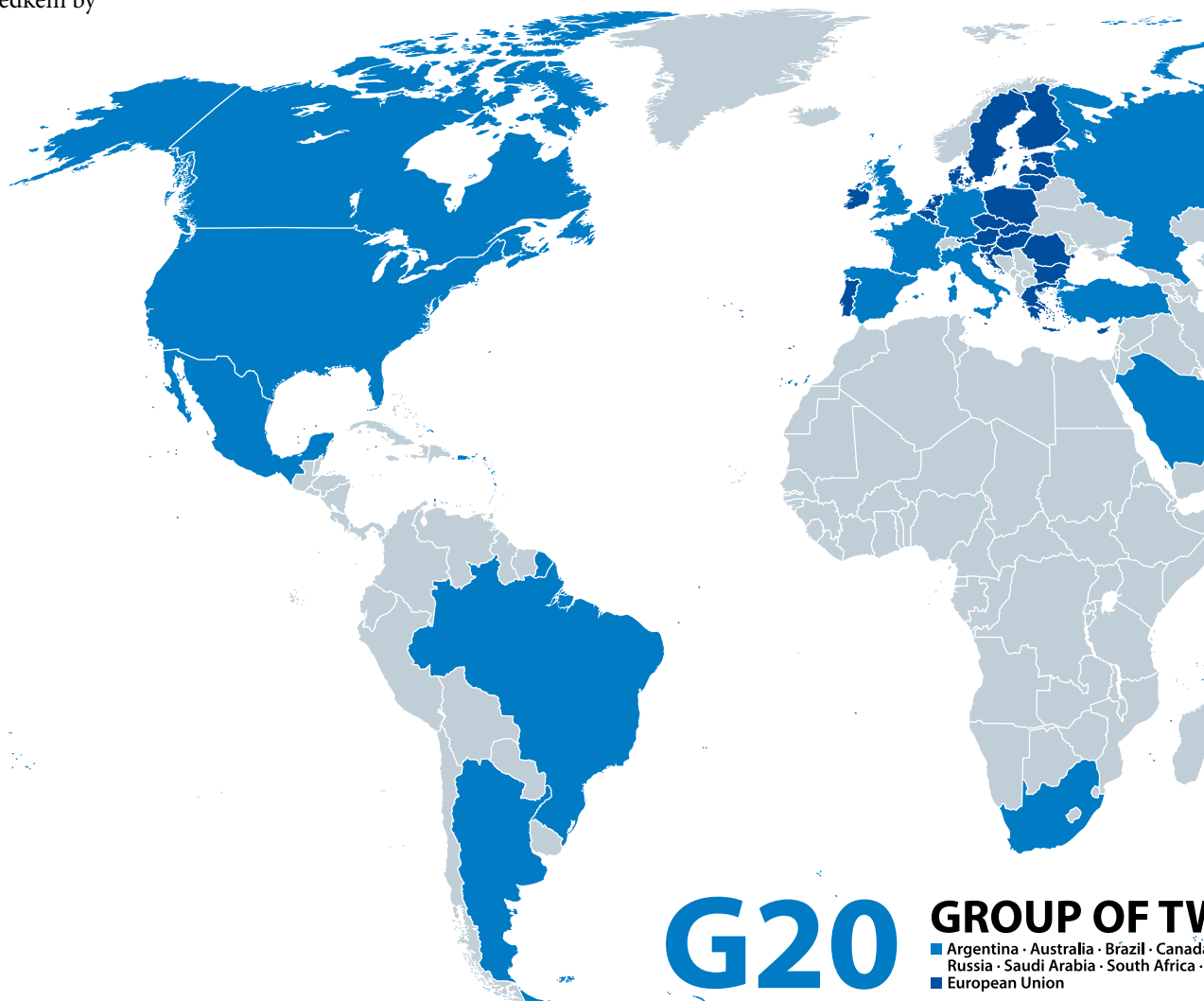
Sledovanou událostí byly rovněž volby do Kongresu v USA. Zde se nakonec vyplnily předvolební odhady a republikáni ztratili majoritu ve Sněmovně reprezentantů, čímž se mírně srovnaly pomyslné váhy moci. Dosud měla celý Kongres i post prezidenta republikánská strana. Trh mírně spoléhá na to, že tímto výsledkem by

mohl být lehce otupen ostrý tón dosavadní politiky prezidenta Trumpa.

Itálie nadále pokračovala ve vyjednávání s EU ohledně svého rozpočtu. Dřívější ostrá rétorika a neochota ustoupit ze svých pozic se postupně mírní. „Dokonce je patrná ochota vyjít vstříc požadavkům EU a nakonec díky úpravám v položkách rozpočtu lehce snížit plánovaný rozpočtový schodek. Zmírnění situace trh kvitoval a z našeho pohledu by došlo k naplnění základního scénáře postupné dohody,“ konstatuje hlavní ekonom J&T Banky Petr Sklenář.

FED VYSLAL HOLUBIČÍ SIGNÁL

Šéf Fedu Powell ve svém vystoupení pro The Economic Club of NY přednesl relativně neutrální nastínění budoucí měnové politiky. Rozhodně použil mírnější vyjádření směrem k budoucímu zvyšování sazeb, což si trh vyložil jako holubičí signál. O to bude zajímavější sledovat prosincové zasedání (19. 12.), které by mělo obsahovat i výhled bankéřů na počet změn sazeb v příštím roce.

G20

GROUP OF TWENTY

■ Argentina · Australia · Brazil · Canada · Russia · Saudi Arabia · South Africa · European Union

INDEXY V ČÍSLECH

Očekávání na vyznění summitu G20 udržely zámořské trhy v zelených číslech a dokázaly tak částečně mírnit korekci z října. Konkrétně pak americké akciové indexy za listopad vykázaly růst o 0,4–1,9 %. Evropě ani mimořádný summit ohledně brexitu nepomohl dohonit předešlé ztráty a i v listopadu odepsala 1,5 % prostřednictvím indexu DAX. Japonský Nikkei přidal 1,5 % a Šanghaj skončila na místě -0,2 %. Domácí index PX i přes vliv MSCI stál nakonec spíše stranou a připsal si 0,2 %.

VÝHLED NA KOMODITY POZITIVNÍ

Výhled na komodity pro příští rok je mírně pozitivní, a to hlavně kvůli pokračujícímu růstu globální ekonomiky. Cena ropy může kolísat v pásmu, kdy na jedné straně cenu stlačuje rostoucí těžba v USA, na druhé straně se ostatní těžba snaží trh stabilizovat. Pro technické kovy je výhled pozitivní vzhledem k poptávce, stavu zásob a kapacitním možnostem těžby u řady komodit.

PROSINCOVÉ VÝHLEDY

„Domníváme se, že kritické body pro další vývoj rizikových aktiv se v listopadu vyřešily v základních scénářích, tedy bez výrazných negativních překvapení,“ uvádí Sklenář. Dohody (brexit, G20 či Itálie), nebo spíše snahy o dohody měly pozitivní výsledky. Ano, zatím se nejedná o plné vyřešení situace, ale jednoznačně jde o posun dopředu bez negativního dopadu. Dalším rizikovým uzlem plánovaným na prosinec bude zasedání sdružení OPEC. Cena ropy se za měsíc listopad propadla o 22 % (Brent), a vývozci černého zlata tak řeší další obrát v nabídce. Pravděpodobně dojde ke snížení těžby pro příští rok, což by mělo opětovně pomoci stabilizaci cen.

Pro Evropu bude sledované schvalování dohody o brexitu v členských zemích EU. Asi největší zájem přitahuje schvalování v samotné Británii, kde má současná dohoda velké množství odpůrců. V případě neschválení by mohl nastat tzv. „tvrdý“ brexit, který by znamenal především nejistotu, jež by generovala prodejní tlak na evropská a především britská aktiva.

Závěr roku bude rovněž patřit centrálním bankám.

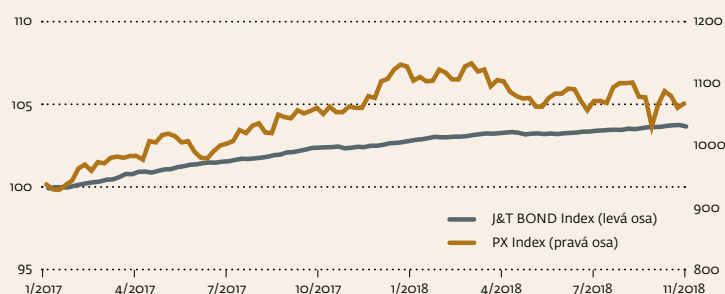
Z finančních trhů...

data platná k 30. 11. 2018

PODÍLOVÉ FONDY

	cena PL	zhodnocení za měsíc	zhodnocení za rok	zhodnocení od založení p. a.
J&T Money CZK	1,283	-0,3 %	1,4 %	4,0 %
J&T High Yield MM CZ	1,466	0,0 %	2,5 %	4,7 %
J&T FLEXIBILNÍ	1,416	-0,2 %	-2,2 %	2,9 %
J&T Bond CZK	1,357	-0,9 %	-1,0 %	4,4 %
J&T Opportunity CZK	2,591	0,0 %	3,4 %	5,2 %
J&T KOMODITNÍ	0,476	-4,6 %	-6,2 %	-9,0 %
J&T Life 2025	1,086	0,1 %	-1,5 %	1,9 %
J&T Life 2030	1,086	0,3 %	-2,2 %	1,9 %
J&T Life 2035	1,083	0,3 %	-2,3 %	1,8 %

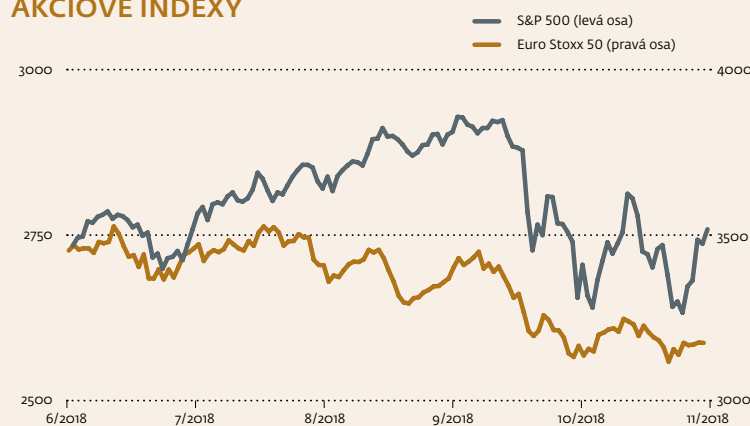
J&T BOND INDEX

STÁTNÍ DLUHOPISY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
ČR – 10Y	2,06	-8 bp	38 bp	-22 bp
Německo – 10Y	0,31	-21 bp	-6 bp	-161 bp
USA – 10Y	2,99	-37 bp	50 bp	1 bp

AKCIOVÉ INDEXY

SMĚNNÉ KURZY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
USD/EUR	1,13	0,0 %	5,2 %	-3,5 %
CZK/EUR	26,0	-0,1 %	-1,7 %	-1,0 %
CZK/USD	22,9	-0,1 %	-6,6 %	2,6 %

KOMODITY

		1 měsíc	12 měsíců	5 let
Ropa (Brent) – USD/bbl	59	-17,3 %	-4,2 %	-46,6 %
Zlato – USD/oz	1 223	1,2 %	-0,5 %	1,0 %
Měď – USD/t	6 198	-1,4 %	-7,3 %	-14,8 %

VENTY

• China • France • Germany • India • Indonesia • Italy • Japan • Mexico
• South Korea • Spain • Turkey • United Kingdom • United States

ECB ponechá úrokové sazby beze změny a celkově se neočekávají další nové informace. Formálně bude ke konci roku ukončen program evropského QE. Fed zřejmě ještě zvýší sazby o 25 bazických bodů. Trh bude zaměřen na výhled, kolikrát Fed odhaduje zvýšení pro příští rok. Po posledním příspěvku Powella je trh v očekávání poněkud umírněnější. Například 4× zvýšení by byl pro trh výrazně jestřábí signál s pravděpodobně negativní tržní odezvou u rizikových aktiv. A konečně ČNB zřejmě sazby nezvedne s tím, že se bude vyčkávat na nová únorová data.

Vývoj v Itálii je sice důležitý, ale analytici jej nevnímají v současném stavu jako třaskavý materiál.

„Celkově jsme pro prosinec mírně pozitivní s tím, že výstup z G20 může podpořit zájem o rizikovější aktiva, která jsou ovlivněna obchodní politikou. V Evropě může optimismus z Itálie mírnit či zcela obrátit neúspěch ve schvalování dohody o brexitu. Nicméně prosinec je tradičně ovlivněn vánočními svátky, což může znamenat nižší objemy a menší ochotu investorů podnikat významná rozhodnutí, čímž by se mohla snížit i volatilita,“ popisuje situaci Petr Sklenář.

JAKÝ BUDE ROK 2019?

Možná se zdá, že je ještě brzy koukat se na příští rok, ale už je prosinec. Svátky utečou jako voda a Silvestr zavelí do nového roku. Mezi hlavní body, které bude trh sledovat i v příštím roce, analytici nadále řadí obchodní politiku mezi USA a Čínou. Summit G20 sice přinesl pozitivní informace, ale reálně to znamená, že obě strany mají 90 dní na nalezení nové dohody. Tato cesta ještě může být spleťtá, a jelikož se do toho vždy vkládá americký prezident, může být i velmi komplikovaná. Nicméně základní scénář představuje nalezení dohody, kterou by měl trh přivítat kladně.

Analytici budou nepochybně sledovat centrální banky. Fed by se mohl dostat na optimální výši úrokových sazeb pro současný stav ekonomiky. Otázkou ale je, jestli to bude navýšení základních úrokových sazeb o 25 či 100 bazických bodů. Základní scénář analytiků J&T Banky počítá se zvýšením o 25–50 bazických bodů pro rok 2019, což zhruba odpovídá tržnímu názoru (neutrální výsledek).

ECB by měla v druhé polovině roku začít s restriktivní měnovou politikou, pokud to stav hospodářství dovolí. „V tomto bodě je stále hodně nejasností a nejsme si úplně jisti, zda ECB nakonec ke zvyšování sazeb přistoupí. Nicméně neočekáváme, že by na to trh nějak výrazně reagoval,“ uvádí Petr Sklenář.

Vývoj v Itálii je sice důležitý, ale analytici jej nevnímají v současném stavu jako třaskavý materiál. Základní scénář je dosažení kompromisní dohody (např. deficit 2 % z původních 2,4 %), kterou aktuálně trh již spíše přehlíží.

Ekonomický vývoj v USA bude mimo jiné ovlivněn výše zmíněnou obchodní dohodou s Čínou, na což může případně reagovat i Fed. Ale co se akcí týče, budou se sledovat výsledky společností. V roce 2018 došlo k velkému růstu zisků, které byly mimo jiné podpořeny i ekonomickou reformou. To znamená vysokou srovnávací základnu pro meziroční vývoj v roce 2019. Všeobecně se tedy počítá s výrazným snížením tempa růstu (zhruba na polovinu), které zapříčiňuje chladnější názor na akciové trhy v USA. Ano, růst bude pravděpodobně pozvolnější, ale stále se plánuje kladný vývoj a celkově by americká ekonomika měla udržet solidní ekonomické tempo.

„Výše popsané argumenty nás vedou k názoru, že pokud se naplní naše základní scénáře, mohl by se akciový trh udržet v zeleném teritoriu. Samozřejmě jsme si vědomi, že popsané faktory nejsou vyčerpávající, ale my je považujeme za jedny z nejdůležitějších pro vývoj akciových trhů v příštím roce. Nicméně je dobré podotknout, že i my budeme zůstávat více ostražití, protože je patrné, že jakékoliv zklamání je trhem ostře vnímáno a po zásluze negativně odměněno,“ dodává Petr Sklenář. ■

Připraveno analytiky J&T Banky

J&T Banka uzavřela třetí kvartál s bilanční sumou přes 156 miliard korun

Třetí čtvrtletí uzavřela J&T Banka, dle konsolidovaných výsledků, s bilanční sumou ve výši 156,3 miliard korun. Čistý zisk za dané období činil 1,52 miliardy korun.

Banka je jedním z hlavních aranžérů emisí na tuzemském trhu, jen od počátku roku na trh uvedla 13 emisí v celkovém objemu 21,4 miliard korun. To se také projevilo na nárůstu příjmů za přípravu dluhopisových emisí (+58,4 %), které poprvé v historii banky přesáhly hodnotu jedné miliardy korun (1,18 mld. Kč).

Nárůstu dosáhly také vklady, které činily 116,35 miliard korun. S téměř polovičním podílem dlouhodobých vkladů se splatností 1 a více let (47 %) banka trvale vykazuje jednu z nejstabilnějších vkladových bází na trhu.

Od počátku roku poskytla banka nové úvěry a záruky ve výši přes 28 miliard korun, celkově pak úvěrové portfolio tvořilo 67 miliard korun.

Meziročně vzrostl (+11,5 %) také celkový spravovaný majetek v investicích, který ke konci září dosáhl hranice téměř 138 miliard korun. Majetek spravovaný ve fondech pak jen od počátku letošního roku vzrostl téměř o 3 miliardy korun a dosáhl celkové hodnoty 29 miliard korun.

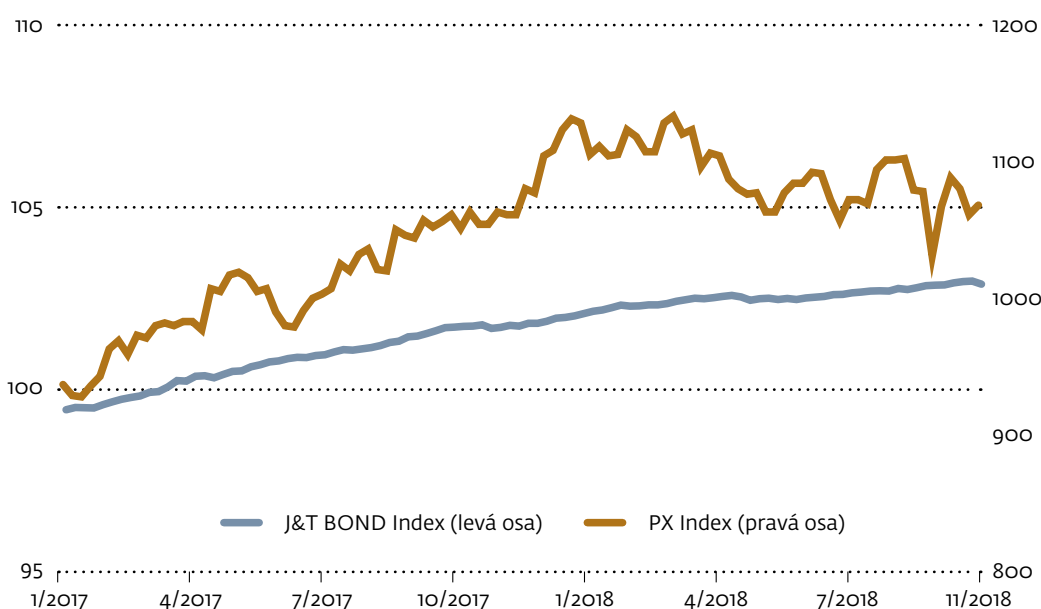
Vlastní kapitál ke konci září činil 18,86 miliard korun. Kapitálová přiměřenost dosáhla úrovně 15,69 %. ■

Konsolidované výsledky J&T Banky k 30. 9. 2018 dle IFRS

v mil. Kč	09/2018	09/2017	var. abs.	%
Bilanční suma banky	156 311	163 806	-7 495	-5 %
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám a úvěrovým institucím	67 670	74 065	-6 394	-9 %
Cenné papíry	19 023	17 263	1 761	10 %
Pohledávky za klienty	67 084	69 270	-2 186	-3 %
Závazky vůči klientům	116 351	103 816	12 535	12 %
Vlastní kapitál	18 856	19 483	-627	-3 %
Kapitálová přiměřenost	15,69 %	15,93 %	0,24	
Čisté úrokové výnosy	3 725	3 220	505	16 %
Čisté výnosy z poplatků a provizí	1 065	868	197	23 %
Čistý zisk z obchodování	58	321	-263	-82 %
Zisk za účetní období po zdanění	1 520	1 971	-452	-23 %

J&T Bond Index: kompas pro český trh korporátních dluhopisů

Na pražské burze se obchoduje s pěti desítkami korporátních dluhopisů, možnost porovnávat jejich výkonnost v čase na trhu zatím chyběla. J&T Banka se proto rozhodla pro investory, kteří hledají v dluhopisech zajímavou příležitost stále častěji, sestavit index, který jim umožní tyto trendy sledovat. Které cenné papíry index zahrnuje a jak ho číst, prozrazuje hlavní ekonom J&T Banky Petr Sklenář.

Z jakého důvodu se banka rozhodla vydávat J&T Bond Index?

Možná trochu troufale můžeme říct, že jsme asi ten hlavní, kdo by to měl udělat. Na pražské burze se obchoduje přibližně pět desítek podnikových dluhopisů, z nich asi tři sedminy, tedy necelou polovinu emisí, uvedla na trh J&T Banka jako jejich aranžér a manažer. Současně více než 90 % obchodů s dluhopisy na pražské burze provádí J&T Banka. Tedy kdo jiný než J&T Banka jako lídr domácího trhu korporátních dluhopisů by měl uvést na trh dluhopisový index.

V poslední době se domácí trh korporátních dluhopisů výrazně rozrostl, firmy se postupně opět naučily získávat financování emisí dluhopisů a současně si investoři vyzkoušeli fungování dluhopisového trhu a berou dluhopisový trh jako pevný základ svého investičního portfolia.

Proč by měl obdobný index na trhu existovat?

Důvodů je hned několik. Tím prvním je najít ukazatel, který pomůže kvantifikovat vývoj trhu, tedy ukáže trend. Dluhopisový trh je velmi pestrý. Každá firma může vydávat velké množství dluhopisů, jež se od sebe liší v mnoha parametrech, na rozdíl od akcií, která je obvykle jedna. Pak může být složité orientovat se, zda je pohyb cen specifický pro určité dluhopisy, nebo jde o změnu celkového trhu. Právě z tohoto důvodu začaly vznikat v USA během 70. let minulého století různé dluhopisové indexy. Díky konstrukci indexu se trh popisoval nejen z hlediska vývoje, ale i z hlediska složení. Tedy snadno se ukáže, jaký typ dluhopisu či emitenta na trhu převažuje.

Pokud mám ukazatel reprezentující vývoj trhu, může ukázat celkovou výkonnost dluhopisového trhu měřeného indexem a lze s ním porovnávat

vývoj jiných dluhopisů, aktiv či investičních možností. Druhým důvodem vzniku indexu je tedy možnost porovnávat výkonnost a s ním úzce souvisí i důvod třetí – poskytovat pomyslný kompas v rámci investičního světa.

Představuje vznik indexu nějaký přínos i pro banku?

Dluhopisové indexy v 70. letech v USA sestavovaly a zveřejňovaly významné investiční banky jako Lehman Brother, Merrill Lynch a později třeba i J. P. Morgan. Následně dluhopisový index nesl jméno banky a zvyšoval tak prestiž dané instituce v daném oboru. Když v roce 2008 zkrachovala banka Lehman Brothers, odkoupila od ní aktivity spojené s dluhopisovými indexy britská banka Barclays. To jen ilustruje, jak se z toho postupně stává samostatný předmět obchodní aktivity. Přínos pro banku je tedy i marketingový.

Z jakých dluhopisů je J&T Bond Index složen?

J&T Bond Index je zaměřen na domácí trh podnikových dluhopisů, obsahuje tedy jenom podnikové dluhopisy vydané v českých korunách. Minimální objem jednotlivé dluhopisové emise musí být alespoň 200 milionů korun a v optimálním případě by měla být obchodovaná na pražské burze. Další velkým omezením je, že s dluhopisy se musí obchodovat, tj. v rámci platformy Bloomberg se objevují kotace cen k jednotlivým dluhopisům. Na druhou stranu neexistují žádná omezení z hlediska ratingu, sektoru emitenta, splatnosti či typu a výše kuponu.

Proč nezahrnuje také státní dluhopisy?

Pro české státní dluhopisy již určité indexy existují, na trhu ale scházel index pro české podnikové dluhopisy.

Z jakého důvodu vznikl navíc ještě bankovní podindex?

Mezi sledovanými dluhopisy mají ty uvedené naší bankou silné zastoupení. To nás vedlo k tomu, že jsme udělali podindex, který se jmenuje J&T Banka Bond Index, jenž obsahuje v současnosti 15 námi nabízených dluhopisových emisí v objemu 30 miliard korun.

Jak index číst?

Index běžnému investorovi ukazuje, kam se vyvíjí domácí trh korporátních dluhopisů, a pomáhá mu odlišit vývoj jednoho dluhopisu či dluhopisů od jednoho emitenta od celkového vývoje trhu. Sestavujeme ho na týdenní bázi vždy v pátek. ■

J&T Bond Index v číslech

Index je sestaven k začátku roku 2017. Na konci listopadu obsahoval 42 dluhopisových emisí v objemu 74 miliard Kč, z toho 17 emisí v objemu 27 miliard Kč představují dluhopisy, které na trh uvedla J&T Banka jako aranžér a manažer emise.

www.jtbondindex.cz

Patrik Chovanec nastoupil do J&T Banky v roce 2002 jako obchodník s cennými papíry, posléze spravoval klientské prostředky ve formě Asset Managementu. V letech 2007–2008 byl ředitelem Privátního bankovníctví v J&T Bance v Bratislavě. V letech 2009–2010 působil na postu ředitele Poštové banky v České republice. V současné pozici je zodpovědný za aktivity J&T na jižní Moravě a je ředitelem pobočky J&T Banky v Brně.

A portrait of Patrik Chovanec, a middle-aged man with short brown hair, smiling at the camera. He is wearing a blue checkered blazer over a light blue button-down shirt. His hands are clasped in front of him, and he is wearing a watch on his left wrist. The background is a blurred indoor setting.

Patrik Chovanec: Klienti s námi chtějí „být na lodi“

Svůj vřelý vztah k Brnu Patrik Chovanec nezastírá. Vystudoval tady vysokou školu, teď tu řídí pobočku J&T Banky a samozřejmě fandí Kometě Brno. Proč si J&T Banka vybrala pro své působení zrovna prostor Trinití a co klientům v regionu nabízí?

S jakými cíli jste do hlavní moravské metropole vstupovali a naplnila se vaše očekávání?

Naše zastoupení v Brně funguje od roku 2002, kdy jsme tady měli ještě pobočku obchodníka s cennými papíry. Na otevření plnohodnotné bankovní pobočky jsme se pečlivě připravovali a vybrali jsme polohu, které jsme hodně věřili, a zároveň jsme důraz kladli i na výběr nejlepších pracovníků. S odstupem času vnímáme, že jsme měli dobrý čich nejen na lokalitu pobočky, ale také na lidi. Z obchodního hlediska výsledky překonávají každoročně naše očekávání a jak našimi klienty, tak obchodními partnery jsme vnímání velmi pozitivně.

“

Z Brna vzniká nejlepší město pro život a investice v České republice.

Pro své působení jste si vybrali lokalitu vedle Galerie Vaňkovka, v domě, kde vznikla i speciální kavárna. Čím jsou tyto prostory unikátní?

V době příprav našeho vstupu na trh a otevření pobočky byla tato lokalita vnímána veřejností velmi rozpačitě. Nám naopak poloha vedle vlakového nádraží, obchodního centra Vaňkovka a dálničního uzlu připadala jako nesmírně atraktivní a Trinití centrum jsme viděli jako předzvěst finančního centra v Brně. Bankokavárna byla v té době úplný unikát, byli jsme první, kdo s tímto konceptem přišel. Hodně jsme věřili, že tento koncept pobočky bude naše klienty přitahovat a uspokojovat. Naše předpoklady se naplnily, o čemž svědčí kromě mohutného rozvoje lokality i přesun významných finančních institucí do naší blízkosti.

Jak vypadá region Brno dnes a jak se vyvinul třeba i v oblasti investic?

Mám velkou výhodu, že jsem do Brna přišel studovat začátkem 90. let a mám možnost více než dvě dekády osobně prožívat rozvoj města. Zásadním jevem byla internacionalizace města v posledních letech, kdy činností nadnárodních vývojářských firem, atraktivitou místních vysokých škol a mohutnými investicemi do infrastruktury, kultury a sportu vzniká z Brna nejlepší město pro život a investice v České republice. Brno je nyní například nejprogressivnějším prvkem na gastromapě republiky. Máme tady nejlepší hokejisty, dobře se tu žije, přitahujeme další a další investice.

Máte na mysli nějaké konkrétní projekty či investice?

Naprostu se změnilo centrum města, které kdysi málem „vymřelo“. Na začátku letošního roku uzavřelo Brno s vybranými developery memorandum o spolupráci na urbanistické studii k území a bylo rozhodnuto, že tři hektary z celkových čtrnácti na místě budoucího Jižního centra zastaví J&T Real Estate. Polovina ploch je podle územního plánu určena pro byty, zbytek je polyfunkční část. Zpracovaná architektonická studie v oblasti Opuštěná-Trnitá nemá ve střední Evropě konkurenci, na řešení pracuje mimo jiné i americký architekt Mark Johnson. Budoucí projekt splňuje vše, co by měla čtvrt města obsahovat. Nabídne byty ve všech kategoriích a velikostech, komunitní prostory, služby, obchody, pracovní místa i dostatek zeleně, a to vše s ohledem na historické části města. Pro Brno je to velká šance mít po letech moderní čtvrt na pozemcích, které dlouho pustly. Vzniká tu prostě nová živá čtvrt města.

Co vše klientům v regionu nabízíte? A kdo jsou vaši klienti?

Máme pořád velkou výhodu, že nás klienti vnímají jako lídra privátního bankovníctví a jasnou první volbu v případě investic. Každý rok doru-

čujeme nadstandardní výnosy při akceptovatelném riziku. Našimi klienty jsou úspěšní byznysmeni, ale zároveň nám v posledních letech přicházejí stále mladší a mladší lidé.

Jak vás obyvatelé regionu vnímají?

Pokud budu mluvit o privátním bankovníctví, tak nejenom klienti, ale i obchodní partneři a široká veřejnost nás vnímají jako nejúspěšnější privátní banku.

Čím se v dané lokalitě odlišujete od ostatních?

Naším unikátním konceptem, tedy bankokavárnou, a rozsahem služeb privátního bankovníctví. Zjednodušeně řečeno – dokážeme klientům doporučit investovat jejich peníze tak, aby to bylo maximálně individualizované s ohledem na jejich potřeby, zkušenosti a vnímání rizika, a zároveň jim přinášíme nadstandardní výnosy.

V čem je vaše síla?

Síla je v naší zkušenosti a kombinaci zázemí skupiny J&T a jejich projektů ve spojení s bankou. Klienti oceňují

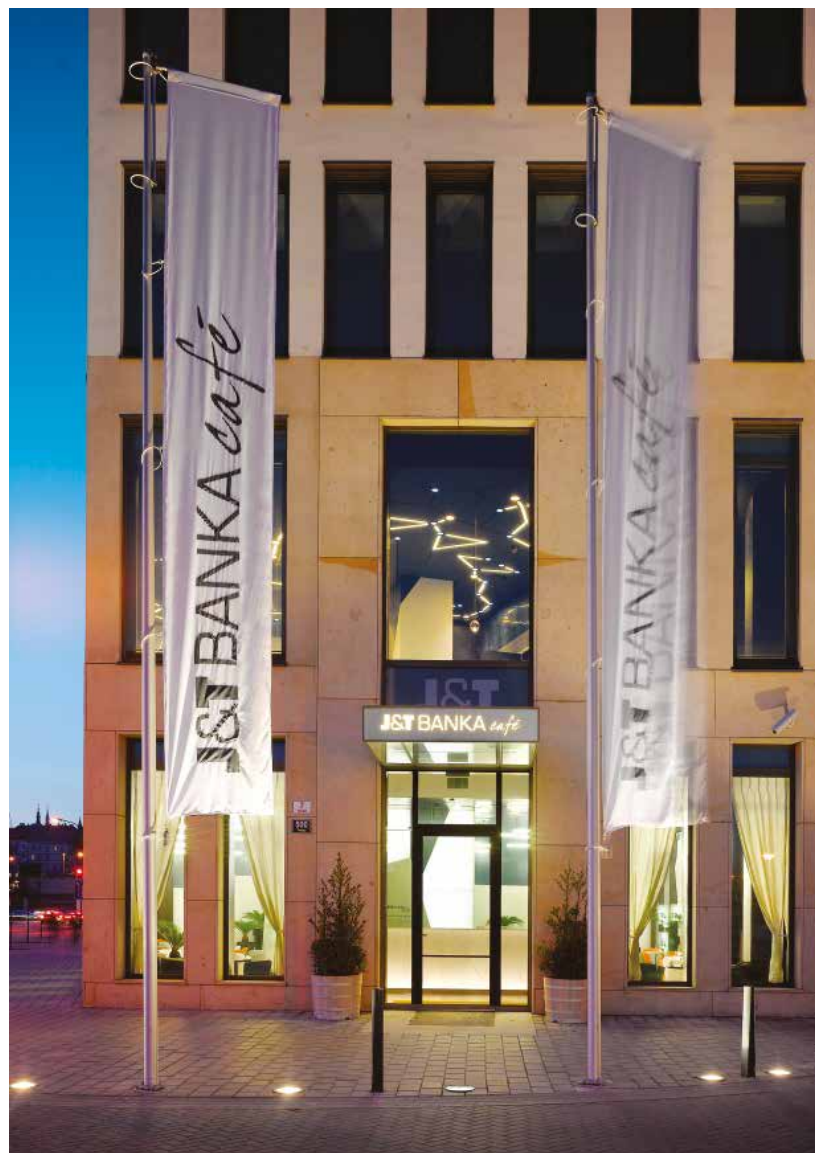
naši tradici, dobrý odhad, nadstandardní služby a individuální přístup.

Jakým směrem se podle vás bude bankovníctví v následujících letech vyvíjet?

Osobně si myslím, že tradiční bankovníctví je na ústupu a klasičtí osobní bankéři, stejně jako mnoho dalších bankovních služeb, nahradí „roboti“, případně umělá inteligence. Přežije jenom takový bankéř, který kromě zajištění bankovních služeb bude pro klienta i obchodním partnerem.

Na co se mohou klienti J&T Banky u vás těšit?

Naši klienti nás roky vybízejí k tomu, aby mohli participovat na našich projektech. Zajímavá část klientů si sice zvykla na příjemný fixní výnos, ale zároveň mají pocit, že by rádi „byli na lodi“ a stali se našimi kapitálovými partnery v investicích do podniků a projektů, které nakupuje skupina J&T. Banka připravuje na tomto poli investic, která umožní privátním klientům dosahovat ještě zajímavějších výnosů a být podílníkem na našich investicích. ■

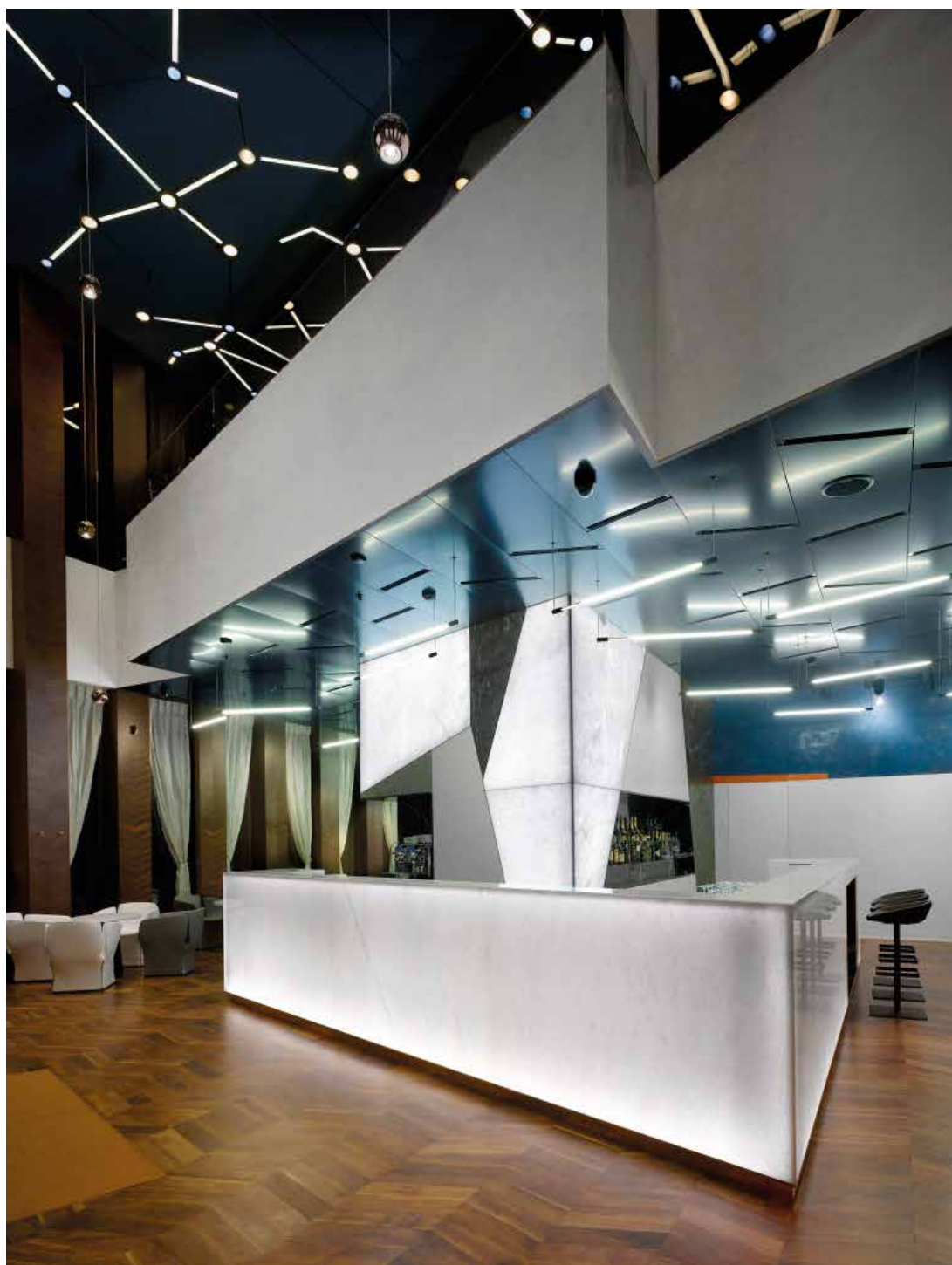
Triniti: kavárna, kterou zdobí hory a hvězdy

Brněnská pobočka J&T Banky sídlí v novém multifunkčního komplexu Triniti Office Center. Na stejné adrese vznikla nejen pro klienty, ale i pro širokou veřejnost kavárna Trinity, která navázala na bohatou historii místního prvorepublikového kavárenství i tradici brněnského funkcionalismu. Architektem celého komplexu byl Petr Hruša, jenž je podepsaný i pod rekonstrukcí ostravské kavárny Elektra.

TRINITI

J&T BANKA *café*

Trnitá 500/7, 602 00 Brno
Otevřeno pondělí až pátek 8–20 hod
www.jtbankacafe.cz/brno

Pro brněnskou kavárnu Trinity jste přišel s konceptem hvězdného nebe, které kavárně věvodí. Co bylo inspirací pro tuto ideu?

Hvězdné nebe bylo inspirováno tím, jak jsem chápal image banky aspirující na „jinou“, rozuměj

hvězdnou, banku. Zároveň se tím vyřešila mnohdy obtížně sladitelná technologie větrání s osvětlením a dalšími prvky dnešního vybavení takových prostor, jako je kavárna fungující jako místo pro jednání a společenské setkávání i jako relax pro bankovní klienty a další hosty, kteří se jen tak nespokojí s běžnými prostory, jež nalézáme téměř u všech ostatních bank.

Pohled na strop takto polyfunkčním zadáním přetížene využívaných prostor bývá většinou esteticky tristní. To, co dříve v reprezentativních a bohatých prostorách symbolizovaly fresky nebo jiná výzdoba, dnes pouze takzvané prakticky nahrazuje změt výustků a nasávacích mřížek vzduchotechniky, světlených, požárně bezpečnostních a dalších koncových prvků, instalovaných jen účelově a neesteticky většinou do nějakého, nejraději z hlediska uživatelského až nechutně pragmaticky odnímatelného podhledu.

V architektuře se často mluví o architektonickém významu páté fasády, což je většinou plochá střecha, na kterou je třeba brát v době dnešních pohledů z výšky zřetel. V současných interiérech bank se tomu nevěnuje téměř žádná pozornost, a tak i klienti, kteří by mohli představovat určitý smysl pro vytváření reprezentace, jsou atakováni v podstatě nevкусem.

V brněnské bankokavárně J&T bylo profesně přívětivé, že se pro opak toho, co je v mnoha bankách a reprezentativních interiérech dokladem nedostatku nejen estetiky, ale přímo nevкусu, našel smysl. Dokonce byl tento investorský smysl

J&T Banka otevřela svou brněnskou pobočku J&T Banka Café v roce 2012. Unikátní koncept bankokavárny propojil svět financí s prostředím elegantní architektonicky moderní kavárny s námětem Hory a hvězdy.

Kavárna navázala na to nejlepší, co regionálně silný funkcionalismus v Brně nabízí. V interiéru byly použity vzácné materiály jako makasar, kararský mramor a kvalitní kameny. Stěny zdobí mj. obrazy akademické malířky Markéty Jelenové v podobě Zlatého pole a hor.

Neokázalý půvab kavárny spočívá především v tom, že nad účelností prostoru vítězí jeho obraznost, která nutí k zamyšlení, uvědomování si a aktivuje propojení očí a mozku. To všechno ústí ve svrchovaně příjemný pocit, že tohle místo je pozitivní, pohodlné a inspirující.

při naší první ateliérové skice hvězdého nebe natolik osvicený, že našel v osobě ředitele brněnské pobočky i generálního ředitele banky více než pochopení. Pak už zbývalo jen zkusit naladit jednotlivá souhvězdí do znamení majitelů...

Navrhl byste dnes kavárnu jinak?

Protože účast s pochopením a podpora investora je vždy pro architekta a jeho architekturu zásadní a zde to právě takto fungovalo, nepředstavoval bych si řešení v Brně jinak, jak často architekti toto postojové klišé neustálých změn a svých vlastních inovací sama sebe nekonzistentně vyslovují. K mé autorské spokojenosti bych si možná jen představoval, že jsem mohl více trvat na méně neformálním posedu nabízejícím křesílka u kavárenských stolků, jak v projektu původně byla.

Pobyt v J&T v Brně u mě a i mých většinou klientských hostů, s kterými je důvod se právě zde v této kavárně setkat, evokuje, jak působily bankovní interiéry dříve. Totiž že se pozvedají oči a snad někdy i mysl člověka výš než běžně; a to je snad dobrý znak pro J&T ve smyslu úsilí banky o větší i mentální eleganci. Nechtěl bych se v případě, že by takové či podobné zadání přišlo někdy znovu, mýjet s uměleckým cílem architektury, kterým není, aby se zvyrazňovaly rozdíly mezi realitou a imaginací, ale aby celý prostor byl imaginativní sám o sobě a podobně jako v kavárně J&T v Brně si zachoval svou nadčasovost, svoje trvání.

Jsem potěšen, že zde umění interiéru působí ve prospěch povznesení z namáhavého, pracovní byznysového života, neboť stále vzbuzuje představy a city, jež mohou být zárodky hvězdnějšího jednání a vidění toho, co běžně ve standardním prostředí nemusí být viděno.

Pochopení a podpora investora je pro architekta zásadní.

V Ostravě jste oživil prvorepublikovou kavárenskou legendu. Jaký jste zde zvolil k prostoru přístup?

Poslední mé akademické architektonické zkoumání teorie a psychologie umění mě dodnes utvrzuje v tom, že vedením banky akceptovaná a z hlediska investorského vlastně ideálně nastolená cesta k uměleckým artefaktům v ostravských interiérech byla zvolena v souladu s mými ideovými architektonickými základy zabývajícími se tím, jak spolu smířit prvorepublikovou modernu a současný stav. Vedení celé banky mi i v Ostravě umožnilo vstup do imaginárního magického plastického prostředí páté fasády, tedy řešení stropu jako v J&T v Brně. V ostravské bankokavárně jsem našel ještě původnější odkaz, jinak by návrh neobstál.

Zdejší umění se díky sbírkám Domu umění v Ostravě a současně díky donátorskému přístupu J&T zapsalo hluboko do charakteru interiéru. Pojal jsem jej doslova jako hru interiéru s uměním, tedy tak, že kvalitu díla nelze překonat časem, a tak zde bylo doslova řešení se smyslem pro uměleckou výzdobu na rozdíl od někde až otravných klišé se zelení plastických a obrazových pojetí klasického a zároveň moderního kumštu, neorientujícího se na umění. Hra představivosti a plastické proměny tvarů ušlechtilých povrchů stěn i draperií a dalších materiálů není možná v pravé míře v dnešním běžném a někdy upadlém civilizačním posunu k pragmatickému chápání prostředí i architektonického prostoru, ale zde bylo možné se o ni výjimečně s pochopením J&T banky pokusit.

Jak dnes zpětně na tuto rekonstrukci vzpomínáte?

Pokud bych měl něco měnit či upravit ve smyslu poučení v odstupu téměř deseti let, pak je to žluté zlato, které ještě ani dnes příliš neodpovídá charakteru původních interiérů třicátých let dvacátého století, kdy i v nejdražší stavbě té doby – vile Tugendhat v Brně architekt Mies van der Rohe použil ještě v té době nákladnější odlitky bílé ušlechtilé slitiny bronzu, aby budova v interiéru nevypadala nad míru tehdejšího estetického názoru příliš honosně. Zde by bylo v tomto časovém odstupu asi vhodnější nahradit žluté zlato ještě nákladnějším bílým, anebo dokonce složitěji aplikovatelným stříbrem. ■

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedená v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními, nejsou ani veřejnou nabídkou na koupi či úpis investičních nástrojů ve smyslu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, stejně tak nepředstavují nabídku k nákupu či prodeji investičních nástrojů. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonnost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonnosti. Očekávaná budoucí výkonnost je založena na předpokladech, které nemusí nastat. Investoři jsou povinni se o výhodnosti investic do jakýchkoli investičních nástrojů rozhodovat samostatně, a to na základě náležitého zvážení ceny, případného nebezpečí a rizik, jejich vlastní investiční strategie a finanční situace. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Vydává J&T Banka, a. s. / editor: Monika Veselá / kontakt: jtnoviny@jtbank.cz / www.jtbank.cz

V Brně vzniknou nové čtvrti

Staré průmyslové areály ve druhém největším městě České republiky se přemění na nové části plné bytů, kanceláří, obchodů a veřejných prostranství. První projekt v Brně se již začíná stavět.

Z Brna se stává nové ohnisko tuземské developerské výstavby. Developerské skupiny tam pracují na projektech, které si vyžádají desítky miliard korun investic. Lákají je nejen rostoucí ceny bytů, ale též zvyšující se nájem za kanceláře, sklady a obchody.

„Z moravské metropole se pomalu stává nová centrála významných společností, která svým růstem šlape Praze na paty. Třeba v minulém roce bylo v Brně dokončeno více kancelářských prostor než v Praze,“ uvedl Jan Kareš, specialista na pronájem kanceláří z poradenské společnosti JLL.

Stavební stroje mají vjet například na obří brownfield sevřený ulicemi Opuštěná a Trnitá. Tomuto projektu nazvanému Jižní centrum pomůže mimo jiné případný přesun brněnského vlakového nádraží, který na konci května doporučila vládě komise ministerstva dopravy. Nová stanice má být na místě současného nákladového nádraží u řeky Svratky.

Již na začátku letošního roku uzavřelo město Brno s developery memorandum o spolupráci na urbanistické studii k území. Na řešení pracuje třeba i americký architekt Mark Johnson.

Tři hektary z celkových čtrnácti na místě budoucího Jižního centra zastaví realitní část skupiny J&T.

„Naším cílem je začít budovat společně s městem a dalšími developery novou čtvrť v blízkosti centra, podíleli jsme se proto i na přípravě studie celého území. Polovina ploch je podle územního plánu určena pro byty, zbytek je polyfunkční část – kanceláře, služby, školy a školky, prostě živá čtvrť města. Tyto kvóty samozřejmě dodržujeme a i na našich pozemcích bude dán největší akcent právě na byty,“ řekl Martin Kodeš, investiční ředitel J&T Real Estate.

Zcela nová městská část Brna vznikne v režii skupiny CPI rovněž místo starého továrního komplexu bývalé Zbrojovky. Také na tomto území vzniknou byty, kanceláře, obchody i volnočasová zařízení.

„Naše investice do projektu Nová Zbrojovka budou v příštích letech v řádu desítek miliard korun,“ sdělil

lil výkonný ředitel CPI Zdeněk Havelka. Kompletní rekonstrukci již prochází budova bývalé nářadovny. Změní se na moderní kancelářské centrum. „Tento areál je největším brownfieldem v centrální části Brna a chceme, aby se opět stal fungující a atraktivní součástí města. A bez vzájemné spolupráce s investory by to nebylo možné. Z pohledu města je klíčová především spolupráce na inženýrských sítích a komunikacích,“ uvedl náměstek brněnského primá-

tora pro majetek a investice Richard Mrázek (ANO).

V Brně se činí také stavitelé skladů a průmyslových hal. U tamního letiště postaví jeho majitel, skupina Accolade, nové zázemí pro nákladní leteckou dopravu a takzvané multimodální centrum. Nový logistický park u Brna vybuduje rovněž developer Prologis. ■

Zdroj: E15

ZÁSTAVBA PUSTINY

Místo současného opuštěného území má poblíž budoucího vlakového nádraží vzniknout nová část Brna

J&T Banka podporuje elitní plážový volejbal

J&T Banka se stala generálním partnerem turnaje světové série FIVB 4* v plážovém volejbalu, který se letos po víceleté pauze vrátil do České republiky. Plážový volejbal se tak stal vedle tenisu a parkuru dalším sportem, který banka podporuje.

Vstupenky na J&T Banka Ostrava Beach Open šly do prodeje 1. prosince prostřednictvím sítě Ticketportal. Víkendová permanentka na výjimečnou beachvolejbalovou událost se tak může stát jedním z vánočních dárků, které nadělíte svým blízkým. www.ostravabeachopen.cz ■

Letošní červnová vrcholná akce plážového volejbalu v podobě turnaje světové série FIVB 4* by se dala nazvat pilotní, neboť měla ověřit divácký potenciál. Klání, na kterém se v pěti dnech představilo 224 nejlepších světových hráčů plážového volejbalu, vzbudilo zájem u diváků. Pod vítkovické pece jich dorazilo téměř dvacet tisíc. A bylo se na co koukat. Markéta Sluková si s parťáčkou Barborou Hermannovou z Ostravy odvezla kov nejcennější. Velmi pozitivní ohlasy zaznívaly i z řad hráčů.

Druhý ročník turnaje Světové série FIVB již ponese nový název podle svého partnera – J&T Banka Ostrava Beach Open. „Je skvělé, že můžeme podpořit největší turnaj v plážovém volejbalu a rozšířit portfolio námi podporovaných sportovních akcí. J&T Banka Ostrava Beach Open se přidá k prestižním sportovním událostem, jakými jsou Světový pohár v parkurovém skákání J&T Banka CSI3*W v Olomouci a tenisový turnaj žen

J&T Banka Prague Open,“ říká Martin Hošek, marketingový ředitel J&T Banka. Bude to další sportovní klání, na něž se sjedou mezinárodní hvězdy a Česká republika díky tomu na týden stane v centru světového dění. „Nově uzavřené partnerství je v souladu s naší vizí systematicky zanechávat otisk naší země v kulturní mapě světa, poukazovat na české kvality a medializovat je, a to nejen v byznysu, kterému se J&T Banka primárně věnuje,“ dodává Martin Hošek.

VSTUPENKY JIŽ V PRODEJI

J&T Banka Ostrava Beach Open 2019 se uskuteční od 29. května do 2. června. Navíc se stal součástí kvalifikace na olympijské hry Tokio 2020, což zaručuje účast těch skutečně nejlepších hráčů. Fanošci tak budou mít opět možnost i díky přispění J&T Banky vidět světovou špičku, která se jim v pěti dnech na čtyřech kurtech představí.

Češi objevili volejbal hraný v písku

Beach volejbal zaznamenává v České republice obrovský rozmach. Jen za posledních sedm let vzrostl počet registrovaných hráčů o 600%. Aktivní hře se alespoň občas věnuje téměř pětina Čechů, ještě populárnější je její sledování. Na zápas se ráda podívá přibližně čtvrtina Čechů. K úspěchu jistě přispěly i úspěchy dua Kristýna Kolocová a Markéta Sluková, které se do paměti fanoušků zapsaly jako Kiki a Maki. „Věříme, že spojení našeho jména s plážovým volejbalem nám umožní oslovit i mladší generaci a dostat se tak do povědomí budoucí elity a bohatých,“ uvádí Martin Hošek.

Trh dal, trh vzal

Stará poučka, která v období bezbřehého optimismu snadno upadá do zapomnění, ale velmi rychle se dokáže vynořit. A své by o tom mohl vyprávět americký index technologických titulů Nasdaq, který v letošním roce dosáhl hodnoty 8109 na konci srpna, aby o tři měsíce později připisoval jen mrzkých +0,5 %, což je pokles o 14,5 %.

Pokud se podíváme na jednotlivé tituly, je pokles ještě dramatičtější, od svých maxim ztrácí např. Facebook téměř 40 %, Amazon 26 %, Apple 25 %, Google 19 %... Prostě modla posledního roku ztratila na lesku, ale pořád dala řadě investorů šanci z kolotoče vyskočit s pěkným ziskem. To když se podíváme na evropské akcie, a vlastně až na výjimky skoro na všechny ostatní, jsme na tom o poznání hůře, evropské akcie letos ztrácí mezi -9 až -13 %, Čína se přehoupla přes -20 %. Pražská burza je však jen velmi solidních -1,5 %!

Na Evropu doléhají i zprávy o brexitu.

Člověk si vždy klade otázku, jaké jsou za tím důvody? Většinou se jedná o souběh více okolností, a ty nynější jsou: obchodní války (USA, Čína, Evropa), růst amerických úrokových sazeb, obava z toho, že ekonomiky začínají zadržovat, v Evropě strach z nerozvázných rozpočtů některých zemí a tak dále.

To vše vrhlo na trhy negativní sentiment. Obavy z toho, co bude dál, jestli začnou klesat i zisky jednotlivých společností – tato poslední věc se naplno projevila v poslední výsledkové sezóně za poslední kvartál. Kdo zklamal, nebo jen potvrdil výsledky, byl zašlapán do země (viz Apple, ale

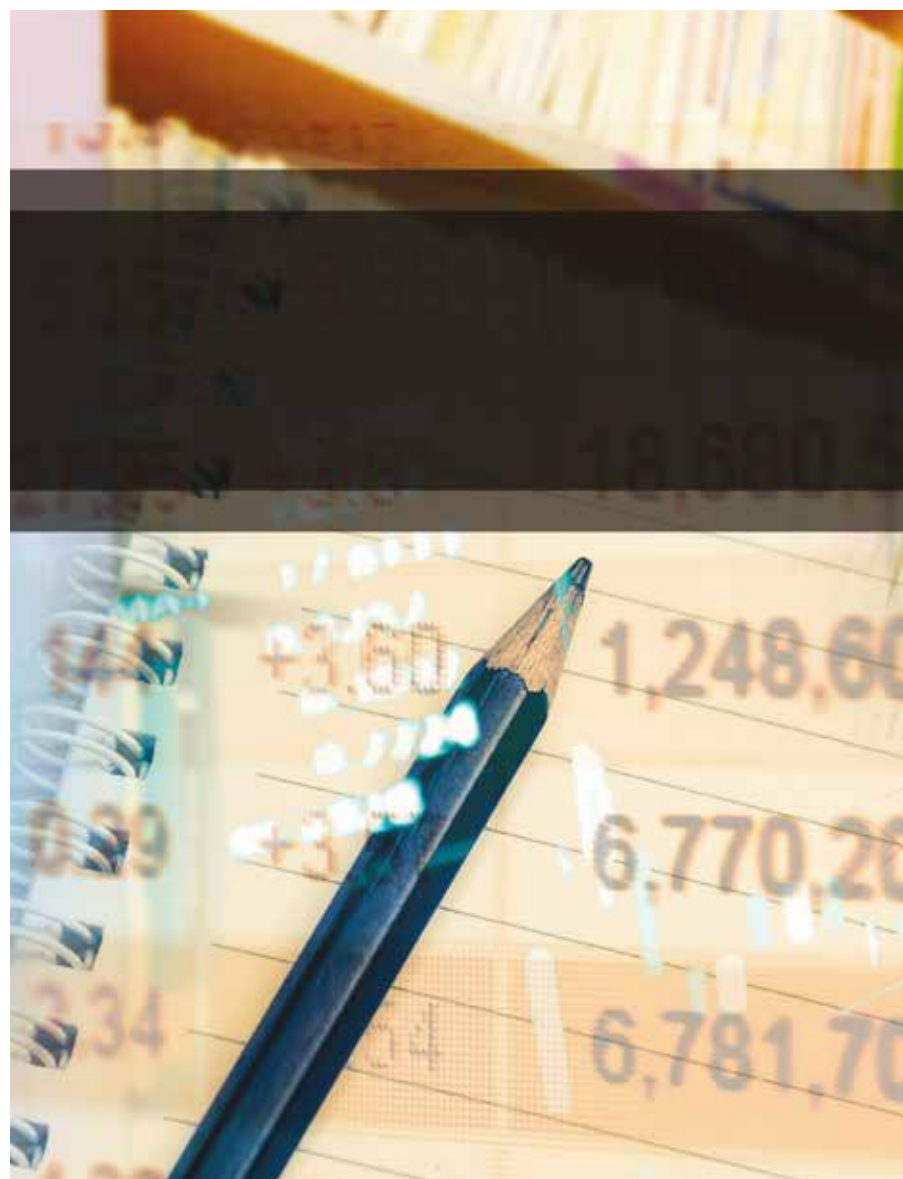
i další velké tituly), kdo nedej bože snížil výhled na letošní či příští rok (např. Covestro), u toho poklesy jely v řádu dvouciferných procent. A jen ten, kdo úplně rozmetl očekávání na horní hranici odhadů, měl možnost jít nahoru u vývoje kurzu.

CO SE DĚJE V EVROPĚ

Na Evropu kromě všech již zmíněných problémů doléhají i zprávy o vyjednávání s UK o brexitu. Nyní jsou zprávy po delší době malinko optimističtější, že by se dohoda mohla povést.

Pro mě je letos asi největším zklamáním vývoj německého akciového trhu, kde na export orientovaná ekonomika dostala na jednotlivých společnostech opravdu na akciovém trhu co proto, ani nemyslím, že nějak oprávněně, ale kombinace obav z možného zavedení cel vycukala investory do řad exportérů a automobilky jsou pak samy pod nesmyslným tlakem ve vlastních zemích ohledně přísných emisních limitů. Zřejmě si někteří úředníci neuvědomují, že výrobce tlačí do nesmyslných norem a že si tím podřezávají svou vlastní větev. Propojení automobilového průmyslu na celou evropskou ekonomiku je zásadní, trochu to tak připomíná, jako byste se bičem třískali do svojí vlastní nohy. Začne to bolet i vás...

K tomu např. Bayer po akvizici amerického Monsanto čelí obrovskému množství žalob právě akvírovaného výrobce, tato lavina se spustila až

po převzetí Monsanto Bayerem. Také zajímavá situace ohledně načasování. Bayer letos ztrácí téměř 39 %, to je více než smutné.

NA DOMÁCÍM TRHU KLID

Na domácím písečku máme, co se týká nějakých dramatických propadů, relativně klid. Na pražské burze se obchoduje jenom pár titulů, ale většinou s velmi solidními hospodářskými výsledky, navíc firmy často vyplácejí solidní dividendu, která se i v těžkých časech investorům šikne.

Přesto nemůžeme jen tak přejít zákulisní boje v akciové společnosti ČEZ, kde jakoby neřeší nic jiného než dostavbu jaderných zdrojů, a to v kombinaci s čelními politiky tohoto státu. Místo toho, aby si majoritní vlastník (tedy stát) došlápl na efektivní fungování společnosti, zkontroloval investiční apetýt manažerů ČEZu (jejichž výsledek byl vždy více než pofidérní, a to volím mírná slova), předhání se tady každý, jak dobře dokážeme postavit jaderný blok,

a to obklopeni zeměmi, které mají jaderné zdroje téměř jako vnitřního nepřítele. Škoda, že se vlastník společnosti nezajímá o to, jak co nejvíce profitovat v blízké budoucnosti z růstu cen elektřiny na roky 2019 a 2020, případně že manažery nenapadne uspořádat investiční roadshow a odprezentovat, jak čísla ČEZu mohou v následujících letech poskočit nahoru, a tím zvednout výrazně hodnotu celé společnosti. Prostě o to není zájem, nebo proč? Nechápu.

Také domácí banky zatím nabízejí poměrně klidný investiční příběh, při ceně Komerční banky pod 900 Kč a podle mého názoru možné vyšší dividendy, než je 47 Kč na akcii, to pro řadu investorů může být zajímavé. Také akcie domácího operátora O2 se dostaly pod prodejní tlak kvůli vyřazení z mezinárodního indexu, a tak se při ceně pod 230 Kč dostáváme s brutto dividendovým výnosem někde k úrovním přes 9 % p. a. Jak by řekl jeden bývalý socdem premiér: Dámy a pánové, kdo z vás to má?

Nasdaq

THE SHOW MUST GO ON!

Summit G20, dlouho očekávaný okamžik, nejdůležitější jednání pro akciové trhy na konci roku 2018 je za námi a Doník se opět postaral o to, aby o něm bylo slyšet. Přes původní vyhrožování je summit G20 označen za velké vítězství, všichni jsou kamarádi a nemůžou být světlejší zítřky. Nová cla pro obchody s Čínou zavedena nebudou, ta současná zůstanou na úrovni 10 %, což je velmi důležité – původní hrozba zvednutí na 25 % by opravdu nebyla nic moc... Akciové trhy reagují solidním růstem, když minulý týden tedy přinesl uklidnění jak na poli obchodních válek, tak na hrozbě úrokových sazeb – tedy v USA – výnos 10letých státních amerických dluhopisů klesá k úrovním okolo 3 % a dopřává oddech rizikovějším instrumentům. Otázkou ovšem je, na jak dlouho.

Každopádně část akciových titulů opravdu může jít nahoru, bezprostřední vyhocení situace prostě bylo oddáleno, a začátek prosince tak

bude na akciích pozitivní. V Evropě si oddechnou exportéři, v první vlně asi pofrčí nahoru i zašlapané automobilky (Daimler, BMW), nicméně této jízdy se zatím účastnit nehodlám – faktorů ohrožujících jejich zisky je daleko více, především velké investice do elektromobility či tlak na další pokles emisí. To vše myslím může tlačit na ziskovost těchto firem na roky směrem dolů. Podíval bych se raději na jejich dodavatele, kteří nejsou tolik zatíženi regulačním tlakem – za všechny jmenujme např. Voestalpine, na úrovních pod 30 EUR podle mě zajímavá. Poskočit by mohly i další evropské emise, např. Covestro či některé tituly z chemického sektoru, no uvidíme.

Výsledek jednání bezprostředně samozřejmě zapůsobí na americké tituly, které byly nejvíce ohroženy obchodní válkou a byly v předchozích týdnech stlačeny směrem dolů – namátkově jmenujme Micron, Qualcomm, ale i tolik často probíraný Apple. Pro tyto tituly to bude pokročení živou vodou na úvod prosince

a budme za to rádi. Řekl bych, že právě americké akcie budou nejvíce profitovat ze závěru jednání G20, pro čínské to bude znamenat krátkodobý oddech a nadechnutí, ale jak dlouho to vydrží, fakt nevím. Nicméně Tencent půjde snad nahoru.

Takže užijme si nadechnutí, resp. oddychnutí od bezprostředních hrozeb odstrašujících investory od akcií, na chvíli je zakopána válečná sekyra s úrokovými sazbami a obchodní válkou. Opakuji prozatím!

Posummitový vývoj by měl svědčit i rozvíjejícím se trhům a impuls by měly dostat také komoditní tituly, naopak na pražské burze toho příliš neočekávám. Nad 245 Kč mi pak přijde O2 CR vhodné ke vzetí profitu. ■

Michal Semotan
Portfolio manažer
J&T Investiční
společnost

Výkyvy jsou normální

V září se americké akciové trhy dostaly na historická maxima, alespoň měřeno indexem S&P 500, který zahrnuje akcie 500 největších amerických firem. Na začátku října se cena ropy Brent vyšplhala na 85 dolarů za barel, nejvýše za poslední 4 roky. Ovšem od té doby ropa propadla skoro o 30 % na roční minimum 58 dolarů. Akciové trhy prošly sérií výprodejů, index S&P 500 ztratil asi 10 % a vrátil se na úroveň, kde byl před rokem. Můžou být takové propady předzvěst většího problému? Pohled do historie naznačuje, že ze současného propadu ovšem moc vyvozovat nelze.

Za posledních 30 let cena ropy během roku propadla o více než 20 % celkem 28×, tj. v 93 % případech. Ve více než v polovině případů (17×) propad cen ropy během roku dosáhl alespoň 30 %. Letošní pokles o 28 % je zatím spíše podprůměrný.

Během října americké akciové trhy klesaly v řadě 6 dní a v listopadu se výprodejní série protáhla na 5 dní. Za posledních 30 let propad v 6denní sérii nastal 27× a v 5denní sérii 77×. Průměrný pokles akciového indexu u další série je 5,5 % a kratší asi 4 %. Jinými slovy, delší výprodejní série nastává v průměru jednou za rok a ta 5denní v průměru víc než 2× ročně. A kumulativní pokles, pokud se takové série potkají relativně blízko u sebe, je asi 10 %.

Vážná rizika pro globální ekonomiku samozřejmě existují, ale zatím se propad cen ropy a pokles akciových trhů nevy-myká tomu, co odpovídá normálním výkyvům na finančních trzích v minulosti. ■

Petr Sklenář
Hlavní ekonom
J&T Banky

2018: skvělý ročník nejen pro víno, ale i trh s uměním

Počet českých a slovenských investorů do umění v posledních letech výrazně narostl. To se přirozeně odráží na objemu peněz, které se na tuzemských aukcích protočí. Letošní rok tak podle prvních odhadů bude třetím nejlepším rokem pro trh s uměním.

Začneme dobrou zprávou: tuzemský aukční trh překonal fázi dospívání a je skutečně zralý. Ustavili se lidé trhu, díky dlouhodobé konjunktuře přibývá investorů do umění, což potvrdil také unikátní průzkum J&T Banka Wealth Report 2018. Podle něj již více než polovina českých dolarových milionářů inves-

tujících do alternativních investic investuje právě do umění a starožitností. Alternativní investice, mezi něž právě umění patří, také zabírají stále větší podíl typického portfolia tuzemských boháčů.

„Investice do umění a jiných alternativních investic mohou tvořit u znal-

ců v dané oblasti až třetinu jejich portfolia. U ostatních by pak takové investice měly mít nižší zastoupení přibližně do pětiny celého investičního portfolia,“ popisuje ředitelka Privátního bankovníctví J&T Banky Alena Tkáčová.

Přitom v roce 2014 byla situace úplně jiná. Ačkoli tuzemští milionáři o umění a starožitnosti jevíli zájem, nepovažovali je za zajímavou investiční příležitost, jak vyplynulo z tehdejšího průzkumu Wealth Report. Podle něj pouhých 12 % českých a 11 % slovenských dolarových milionářů označilo právě tento segment za investičně zajímavý. Situace se však postupně zlepšila a již v roce 2016 emoční investice zajímaly téměř dvojnásobek boháčů (18 % českých, 23 % slovenských).

Zajímavé je, že zatímco u Slováků růst vydržel i v dalších letech, v Česku se trend obrátil. To však je nejspíš dáno také dospíváním trhu a růstem vyvolávacích i konečných cen na aukcích.

REKORDNÍ OBDOBÍ

Roky 2016, 2017 a ten letošní tak v důsledku zvýšené aktivity investorů představují nejlepší období dosavadní krátké historie tuzemského aukčního trhu. To potvrzuje i první odhad částky, jež vynesou letošní tuzemské aukce.

„Několik velkých aukcí se teprve chystá, na základě zveřejněných katalogů lze však odhadovat možné výnosy. V meziročním srovnání podle všeho dojde k poklesu v celkovém obrotu, otázkou jen je, jak bude hlubo-

WR

WEALTHREPORT2018

S JEDNOTLIVÝMI ČÁSTMI STUDIE J&T BANKA WEALTH REPORT 2018 VÁS SEZNÁMÍME V DALŠÍCH VYDÁNÍCH NOVIN. ZJISTÍTE TŘEBA, CO BOHATÉ POHÁNÍ K RŮSTU JMĚNÍ, ČEHO SE OBÁVAJÍ A JAK VYCHOVÁVAJÍ SVÉ DĚTI. S KOMPLETNÍMI VÝSLEDKY SE MŮŽETE SEZNÁMIT NA:

WWW.JTBANKAWR.COM

ký. Loni sběratelé a investoři na aukcích utratili 1,42 miliardy korun, letos to bude přibližně o 250 milionů méně,“ odhaduje Jan Skřivánek, šéfredaktor serveru Artplus specializujícího se na trh s uměním. „Nutno však dodat, že loňský rok byl rekordní a že při případném meziročním poklesu o 15 až 20 % bude letošní rok třetím nejúspěšnějším v historii českých aukcí, a to po letech 2017 a 2016,“ dodává.

1,42 miliardy korun utratili investoři na aukcích v roce 2017.

Tomu odpovídá i několik skvělých zpráv o cenách konkrétních autorů. Zaslouženého rekordu se dočkal Josef Šíma, jehož obraz známý pod názvem Vejce se prodal za více než 36 milionu korun (včetně aukční přírážky a dalších poplatků), čímž se v historickém žebříčku zařadil na pátou příčku tuzemských aukcí. Mimořádného milníku dosáhla také Toyen, jejíž letos prodané dílo vyneslo celkovou sumu přesahující 60 milionu korun. Rekordy hlásí i žijící autoři, například Krištof Kintera.

MLADÍ MILIONÁŘI SE CHTĚJÍ BAVIT

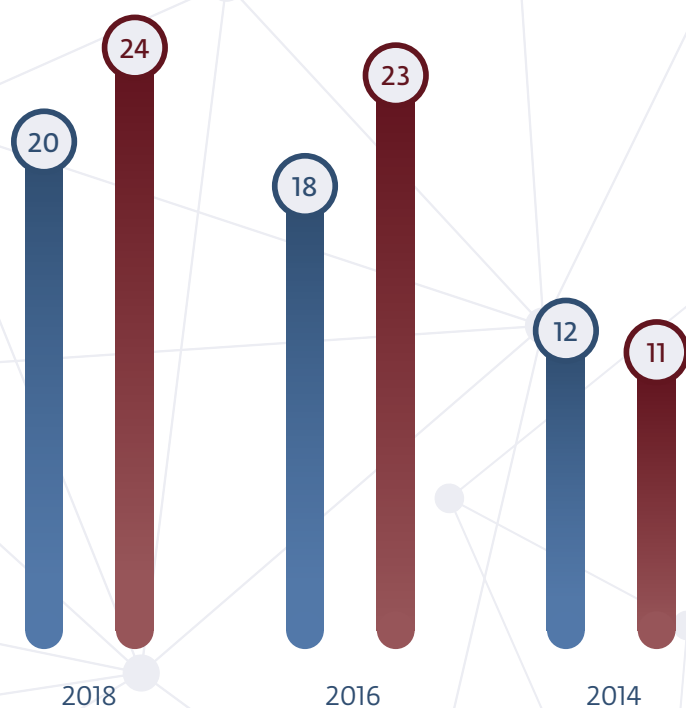
Zájem o mladé umění je trend u nás i ve světě. „Výhodou jsou nižší ceny. Pokud nepůjdeme po klasicích, kde jsou ceny vyšší, ale zaměříme se tře-

NEJZAJÍMAVĚJŠÍ INVESTICE (2013–2018)

? Od kterých typů investic lze v současné době očekávat nejzajímavější zhodnocení (%)?

Sběratelská aktiva**

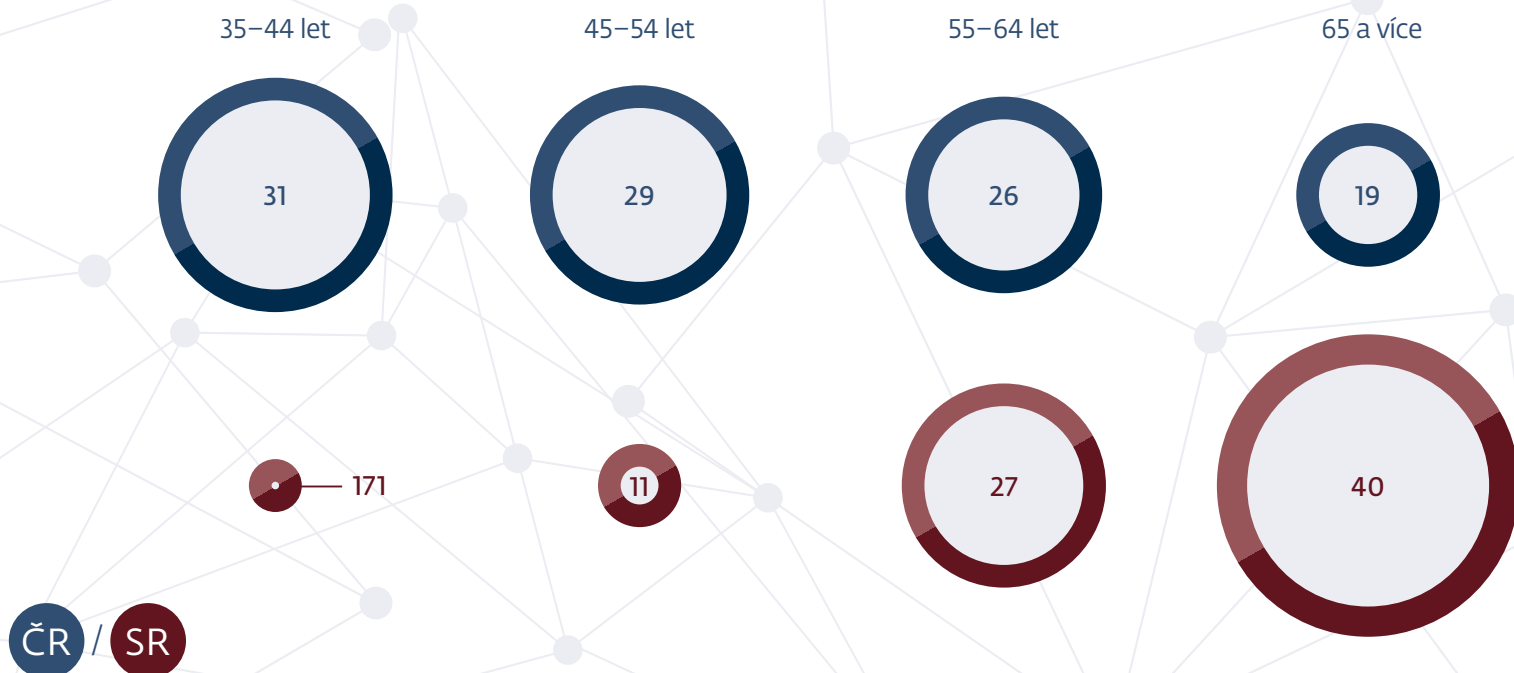
ČR / SR

* investice do začínajících firem | ** obrazy, umělecké předměty, šperky, veteráni, mince, poštovní známky, hodinky apod. | *** kanceláře, objekty pro průmysl, obchod apod.

INVESTICE DO SBĚRATELSKÝCH AKTIV PODLE VĚKU (%)

Umění a starožitnosti

ba na současné umění, je možné začít tvořit sbírku v hodnotě deseti- či statisíců korun. Výnosy tomu samozřejmě budou odpovídat," vysvětluje odbornice na umění J&T Banky Anna Pulkertová.

Tuzemský trh má ve srovnání se světem jedno zajímavé specifikum – na umění vsázejí především nejmladší boháči. Podle dat z exkluzivního průzkumu J&T Banky Wealth Report 2018 platí, že čím je milionář mladší, tím spíše investuje do umění. Mezi boháči ve věku 35 až 44 let na umění sází 31 % z nich, s rostoucím věkem ale tento apetit klesá a milionáři nad 65 let umění věří jen z 19 %. Zajímavostí je, že na Slovensku je trend zcela opačný.

S tím souvisí i motivace, kterou milionáři své sázky na umění vysvětlují. Mladší z nich nejčastěji přiznávají, že umění jim přináší osobní potěšení (90 % z nich). Kvůli bezpečnosti investice si umění pořizuje jen 32 % z nich.

KRIZE? SPÍŠ NE

Jedná se ale opravdu o bezpečnou investici? Letošní rok podle Jana Skřivánka bude horší než loňský a propad může být až 20%. To by u jiných sektorů mohlo předznamenávat vý-

raznou krizi. Je tomu tak? A čím je propad vlastně dán?

„Myslím, že jde především o věc nabídky. Počet děl, která mají potenciál dosahovat desetimilionových či dvacetimilionových cen, je omezený a stačí, když na trh přijde o pět deset obrazů méně a na celkových výsledcích se to projeví. Zatímco loni bylo v aukcích nabízeno dvanáct děl s vyvolávací cenou nad 10 milionů korun, letos takových bylo jen šest," vypočítává Skřivánek.

Za téměř půl miliardy dolarů byl prodán jeden z obrazů Leonarda Da Vinciho.

To je ostatně i důvod, proč odborníci upozorňují, že ani takový meziroční pokles nemusí znamenat předzvěst ochlazení či krizi. Stačí, aby se v příštím roce objevila zajímavá díla od slavných tvůrců, a bude vše jinak.

Vliv na sníženou nabídku pak paradoxně může mít i celkově vysoká cenová hladina. Vysoké ceny občas mají i ten efekt, že majitelé děl nechtějí prodávat nebo mají taková očekávání, že se s aukčními síněmi nedohodnou, vysvětluje specifika trhu s uměním odborník.

BĚH NA DLOUHOU TRAŤ...

Krátkodobé propady by neměly nikoho znervózňovat. Správná sázka na umění se v čase většinou vyplácí. „Obecný doporučený investiční horizont u umění není. Tyto investice je ale třeba plánovat na delší období, minimálně pěti let. Spíše to ale jsou investice pro další generace," připomíná Alena Tkáčová a dodává: „S delším časovým obdobím pracují i umělecké investiční fondy. Jediný český fond investující do umění má investiční horizont pěti let, nicméně žádný z investorů, kteří do něj před pěti lety vstoupil, zatím nevystoupil. Uvědomují si, že v umění se vyplatí počkat. Meziroční zhodnocení tohoto fondu se pohybuje mezi 6–8 %. V zahraničí jsou případy uměleckých fondů, kde se podařilo dosáhnout až 13 %, tyto fondy často fungovaly s investičním horizontem 10 let.“

Pokud byste chtěli s podobnými investicemi začít, nemusíte se

bát, že se spálíte. J&T Banka Art a J&T Concierge společně nabízí hned několik služeb pro investory do umění. „Samozřejmostí je zpro-

Co čekat od roku 2019

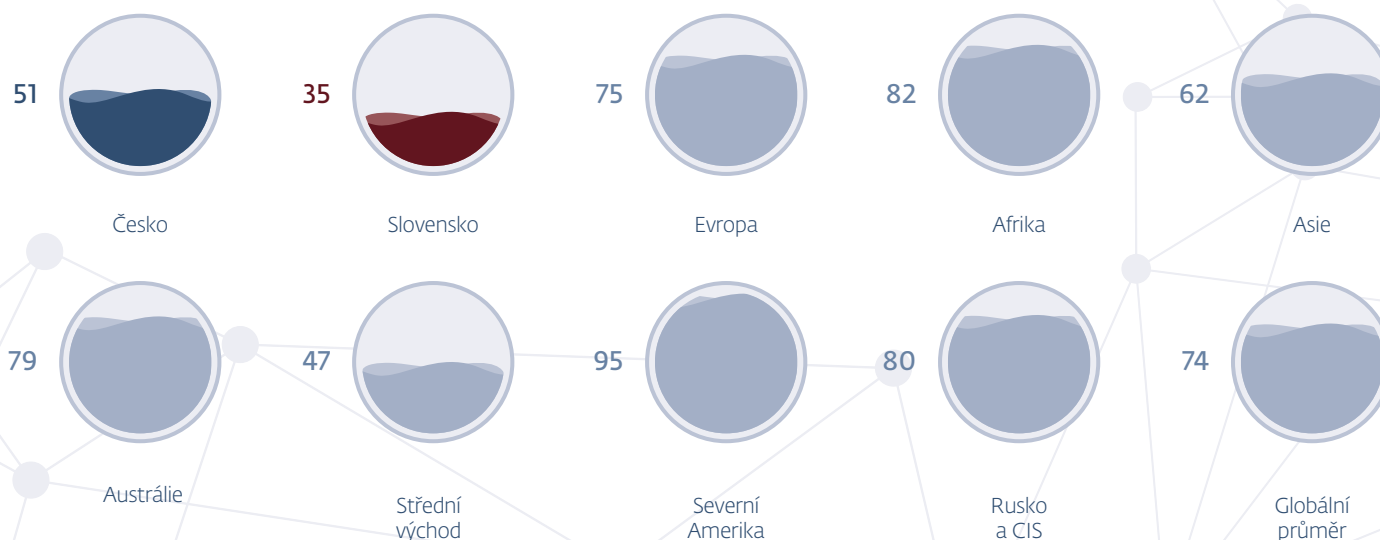
Na co se soustředit v aukčním roce 2019, radí Jan Skřivánek ze specializovaného serveru Artplus:

Očekávám podobné výsledky jako letos, záleží hlavně na tom, co se objeví v nabídce. Že je letos nejdražším autorem Josef Šíma, neznamena, že nějak mimořádně cenově poskočil – to se stalo již před dvěma lety –, ale že přišel na trh opravdu důležitý obraz, který měl potenciál k takto vysoké ceně. Podhodnoceno podle mě zůstává umění 70. a 80. let. Díla autorů, jako jsou Jiří Sopko, Michael Rittstein či Tvrdohlaví, podle mě v nejbližších letech zaznamenají výrazný růst. Nepůjde plošně o všechny jejich obrazy a sochy, ale jen o práce z daných dvou desetiletí, ideálně se zajímavou výstavní historií.

SBĚRATELSKÁ AKTIVA (%)

? Do kterých z těchto aktiv investujete?

Umění a starožitnosti

Pro mezinárodní srovnání byla za svět využita data z průzkumu Knight Frank 2017.

středkování kontaktů se specializovanými odborníky, jako jsou odhadci či renovátoři, nákup a prodej doma i v cizině, poradenství při sestavování sbírky, pomoc se správou uměleckých děl a sbírek a také veškeré právní služby včetně dědických řízení," vyjmenovává Pulkertová.

SVĚTOVÝ TRH

Umění a starožitnosti jsou nejoblíbenější alternativní investicí po celém světě. Zvláště velké obliby se těší mezi severoamerickými miliardáři, kteří za obrazy utrácí stovky milionů dolarů, a mezi arabskými a asijskými boháči. Díky nim se ceny v posledních letech dostávaly do závratných výšin, loni navíc padl absolutní rekord za obraz prodaný v aukci (za téměř půl miliardy dolarů byl prodán jeden z obrazů Leonarda Da Vinciho). Díky tomu se podle ročenky The Art Market 2018, která vyšla u příležitosti letošního ročníku veletrhu Art Basel, v globálním trhu s uměním loni protočilo 63,7 miliard dolarů. To představuje čtvrtý nejlepší rok za uplynulou dekádu.

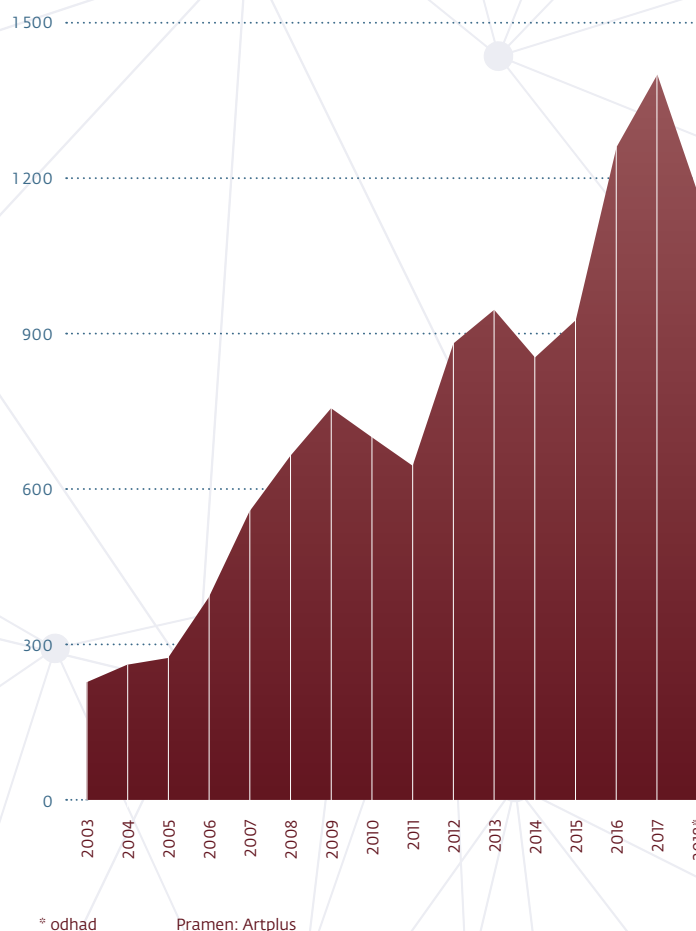
Rok 2018 by přitom měl být velmi podobný, shodují se odborníci. A naznačují to i pololetní výsledky, které v meziročním srovnání vykazovaly mírný růst.

Jinak je však situace na českém a světovém trhu s uměním odlišná. Tržby podobné těm aktuálním měli světoví obchodníci s uměním již před deseti lety a nyní se stále vzpamatovávají z šoku z let 2008 a 2009, kdy propadly na polovinu. Dalším důležitým rozdílem je cílení investorů. Zatímco ve světě představuje největší podíl poválečné a současné umění, u nás to stále je meziválečná moderna.

„Z hlediska utracených částek rozhodně. Řada autorů z přelomu 19. a 20. století nebo poválečného umění jsou dnes už ve srovnatelné pozici,“ popisuje měnící se trend u nás Jan Skřivánek.

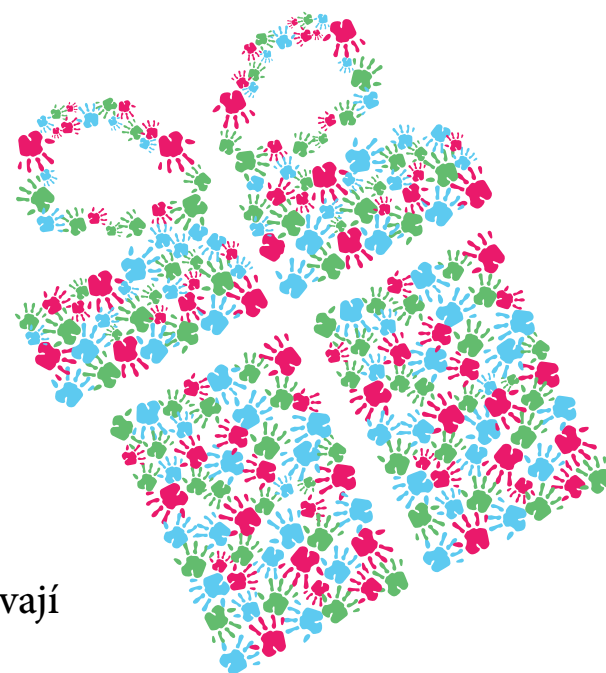
Dalším zajímavým rozdílem je způsob prodeje. Ve světě mírně převládají soukromé prodeje oproti aukcím. U nás je to obráceně, navíc aukční prodeje nepřevládají jen trochu, ale výrazně. Podle odborníka se jedná zhruba o poměr dvě ku jedné. „Důvody k tomu vidím dva – aukce jsou ve srovnání s tradičním galerijním provozem levnější, neboť aukční síně nemají peníze vázané v samotných obrazech, a kupci aukce preferují, protože jim dávají iluzi „objektivní ceny,“ dodává šéfredaktor serveru Artplus. Přitom právě mimo aukce se prodávají především současní umělci. ■

VÝVOJ ČESKÉHO TRHU S UMĚNÍM (mil. Kč)

Přinášíme dětem kouzelné Vánoce

Nadace J&T se dlouhodobě snaží, aby každé dítě mohlo vyrůstat v rodině, buď ve své biologické, nebo pěstounské. I když děti to nejcennější, tedy rodinu, mají, o Vánocích mívají nejedno přání. A právě ta se snaží splnit projekt Kouzelné Vánoce. Zapojit se do něj můžete i vy.

Projekt Kouzelné Vánoce za dobu své existence přinesl dárky už 900 dětem v celkové hodnotě 3,4 milionu Kč.

členové nadace vyjíždějí za žadateli o finanční pomoc přímo do terénu. Každá rodina může být do projektu zařazena jen jednou, opakování není možné.

Kdo je připraven, není překvapen

Nakupujte vánoční dárky s předstihem na dobročinném e-shopu nakupujteslaskou.hledamerodice.cz. Najdete tu dětská, dámská i pánská trička prvotřídní kvality, která sluší opravdu všem, ale i knížky a další zboží. Veškerý výtěžek z prodeje putuje Hledáme rodiče, o. p. s., společností, kterou založila Nadace J&T a jež usiluje o rozvoj služeb v rámci systému péče o ohrožené děti včetně pěstounské péče. Neváhejte – Nestresujte – Nakupujte!

Projekt Kouzelné Vánoce, který připravuje Nadace J&T již od roku 2007, je zaměřen na podporu dětí z náhradních a sociálně slabých rodin, dětí nemocných a s handicapem. „Vánoce jsou hlavně o dětech, kterým chceme splnit sny. V námi podporovaných rodinách často na dárky už nezbývají peníze. Proto jsme se rozhodli spustit tento projekt, aby i těmto dětem Vánoce připadaly

kouzelné,“ říká ředitelka nadace Marie Oktábcová. Přání však musí splňovat jednu podmínku – musí dětem pomáhat při vzdělávání nebo při objevování sportovního ducha. Jsou to tedy dárky, které mají smysl.

Děti do projektu vybírá výhradně Nadace J&T na základě předchozí spolupráce. Odborní pra-

Aby byla splněna přání všech dětí zařazených do letošního kola projektu, je potřeba vybrat částku ve výši 182 000 Kč. Dárce si může vybrat, zda přispěje konkrétnímu dítěti, nebo nechá výběr na nadaci. Ta za něj pořídí libovolný dárek uvedený ve vánočním katalogu. Minimální hodnota příspěvku činí 100 Kč, příspěvek na dárek/dárky každému z dětí je pro letošní rok omezen částkou 3 500 Kč. Přispět je ale samozřejmě možné do projektu i vyšší částkou. „Pokud bude díky darům cílová částka dárku u některého z dětí překročena, budou finance využity na dárky pro ostatní děti, případně v dalším ročníku Kouzelných Vánoc,“ upozorňuje Marie Oktábcová. ■

Přispět dětem na vysněné dárky můžete na:
www.nadacejt.cz/kouzelné-vánoce.html.

Vánoce s Magnusem

S klubem Magnus pořídíte dárky i úplně na poslední chvíli. Nabídka je pestrá – zahrnuje zážitky, wellness pobyty, vouchery do restaurací nebo filantropické projekty.

Pobyty

Clarion Old Town Prague

Ubytování pro 2 osoby na 1 noc ve střešním apartmá hotelu Clarion Hotel Prague Old Town v hodnotě 6 860 Kč za **22 860 bodů**.
Sleva 16,7 %.

Nákupy

Nákupy online

Nakupujte dárky za Magnus body na Agem.cz, Knizniklub.cz, Luxusniknihovna.cz, Jrc.cz nebo Gopass.cz.

Zážitky

Vánoční hurikán

Limitovanou nabídku vánočního hurikánu (3 minuty letu + USB záznam z letu) v Hurricane Factory Praha v hodnotě 1 800 Kč získáte se slevou 25 % za **5 400 bodů**.

Gastronomie

Na sushi do Buddha Baru

Voucher do Sushi Baru pro 2 osoby v hodnotě 2 200 Kč získáte se slevou 15 %, a to jen za **7 480 bodů**.

Zážitky

Aroma masáž

Voucher na 60minutovou aroma masáž ve Spa Suite v Buddha-Bar Hotelu Prague v hodnotě 2 888 Kč obdržíte se slevou 10 % za **10 397 bodů**.

Gastronomie

Snídaně v Siddharta Café

Voucher na snídani pro 1 osobu v Siddharta Café v hodnotě 590 Kč můžete mít se slevou 10 % za **2 124 bodů**.

Gastronomie

Libovolná konzumace v La Brasserie

Voucher na libovolnou konzumaci à la carte v Imperial Hotelu Ostrava v hodnotě 1 500 Kč vyměníte za **5 400 bodů**.
Sleva je 10 %.

Filantropie

J&T Nadace

Voucher v hodnotě 3 000 Kč (**12 000 bodů**) na příspěvek do Nadace J&T.

Clarion

Pobyty pro 2 osoby
7 855 Kč
16 %

Pobyty

Spa & Kur Hotel Harvey

Relaxační pobyt na 3 noci
pro 2 osoby včetně polopenze
a lázeňských procedur v hodnotě
12 432 Kč vyměníte už
za **44 760 bodů**.
Sleva 10%.

Gastronomie

Brunch v Buddha Baru

Nedělní brunch pro 1 dospělou
osobu v pražském Buddha Baru
v hodnotě 1 090 Kč získáte
se slevou 15 %, a to
za **3 706 bodů**.

Pobyty

Amenity Hotel
Špindlerův Mlýn

Ubytování v lednu pro 2 osoby se
snídaní na 1 noc v hodnotě
2 475 Kč získáte se slevou 5%,
a to za **9 405 bodů**.

Pobyty

Golf & Ski Resort
Ostravice

Pobytový balíček Relax pro
2 osoby na 2 noci v hodnotě
4 780 Kč obdržíte se slevou
5 % za **18 164 bodů**.

Gastronomie

Večeře ve Zlaté Praze

Večeře dle libovolného výběru
v luxusní restauraci Zlatá Praha
v hotelu InterContinental Praha
v hodnotě 3 750 Kč
za **12 000 bodů**.
Sleva 20%.

Filantropie

Galerie Rudolfinum

Klubové členství Galerie
Rudolfinum v kategorii Dárce
v hodnotě 2 500 Kč
za **10 000 bodů**.

Zážitky

Rodinné vstupné
do iQLANDIE

Rodinné vstupné (2 + 2)
do science centra iQLANDIA
v Liberci v hodnotě 670 Kč
vyměníte za **2 144 bodů**.
Sleva činí 20%.

Zážitky

125 minut
ve wellness centru

Jednorázový vstup do Wellness
centra Clarion Congress Hotelu
Ostrava v hodnotě 265 Kč
za **900 bodů**. Sleva 15%.

Pobyty

Congress Hotel
Ostrava

Nový balíček na 2 noci
s polopenzí v hodnotě
můžete mít se slevou
za **26 400 bodů**.

Více informací najdete na:
www.jtbank.cz/klub-magnus

Martin Kohout: Většina lidí nemá přehled, co moderní technologie dokážou

Na rozdíl od jiných tuzemských umělců začala dráha Martina Kohouta nečekaně: na katedře kamery pražské FAMU. Zde dokončil bakalářské studium a vydal se studovat umění do Německa, kde působí dodnes. „V zahraničí máte, především na začátku, mnohem méně podpory, pozornosti, kontaktů a kontinuity,” přibližuje své působení na mezinárodní umělecké scéně tvůrce snímku Slides, s nímž uspěl loni v Ceně Jindřicha Chalupického a který posléze koupila J&T Banka do své sbírky Magnus Art.

Je to téměř přesně rok, co jste získal Cenu Jindřicha Chalupického. Jakou největší změnu vám cena přinesla, ať už ve vašem profesním, nebo soukromém životě?

Cena jako taková určitě přinesla více pozornosti směřované na moji práci, a to především v Čechách. Nejvíce si však cením přístupu Společnosti Jindřicha Chalupického, která se snaží laureáty a nominované umělce podporovat dlouhodobě a koncepčně.

Součástí ceny je i pobyt v New Yorku. Jak vás ovlivnil?

Pobyt mám již za sebou, a jelikož jsem jej absolvoval v létě, kdy je kulturní scéna trochu klidnější, soustředil jsem se více na to, abych prozkoumal samotné město, prošel si plno muzeí a galerií a lépe poznal místní kulturu. Dva měsíce jsou v tomto ohledu samozřejmě krátká doba, ale i tak to byl inspirativní pobyt, a co vše přinesl mé současné a budoucí práci, půjde posoudit až s odstupem.

Letos máte za sebou také samostatnou výstavu v pražské Polansky Gallery, kde jste představil jinou polohu své tvorby – práci s textilem. Proč tento odklon od videa?

Nikdy jsem nebyl zaměřený pouze na video a je mi celkem vlastní střídat způsoby práce a média.

Ve své tvorbě využíváte moderní technologie, ale zároveň je jedním z vašich témat i to, jak moc tyto technologie mění naše životy. Lze nějak dosáhnout rovnováhy mezi tím, kdy je technologie ještě ku prospěchu a kdy už ke škodě?

Pokud ve své práci reflektuji moderní technologie, snažím se vyhnout nějakému zobecňování a většinou se soustředím na něco konkrétního, jako je například komunikace za pomoci hlasových zpráv, které si navzájem posílají ve snímku Slides Asli a Bora, kteří žijí ve společném bytě a ve stejném městě, ale téměř jakoby ve dvou různých časových zónách, což značně omezuje to, kdy se potkávají a kdy spolu v reálném čase můžou mluvit a být. V tomto případě jim jedna moderní technologie pomáhá, aby vůbec mohli udržet svůj vztah nad vodou, kdežto v samotných zprávách komentují to, jak zas jiné podobné technologie jejich život omezují nebo jak ve službách, které mají poskytovat, selhávají. V jednom příkladě však například Bora mluví

i o tom, jak aspekty, které bychom většinou vnímali pouze jako omezující, využít k vlastnímu prospěchu skrze jakousi kamufláž. Posoudit, nakolik je to pak šťastný příklad, řešení téměř každodenní situace, už nechávám na divákovi. c

Snažím se soustředit více na kvalitu své práce než na to, abych byl známý.

Téměř každý nástroj, s nímž se ve svém životním prostředí já nebo vy setkáváme, může sloužit i škodit. U moderních technologií je ale často navíc problém v tom, že většina jejich uživatelů nemá přehled o tom, co vše dané technologie vykonávají, zprostředkovávají nebo shromažďují. Nebo nakolik toto uvědomění přichází opožděně až v momentu, kdy se naše uživatelské zvyky po-

sunuly na důležitější pozici než to, co jsme s daným nástrojem oslabili nebo omezili. Zároveň je dobré nezapomínat i na vliv samotných uživatelů na to, jakým způsobem současné technologie a nástroje, které poskytují, fungují a jakým směrem se v odezvě na jejich užívání často vyvíjejí dál.

Právě s tímto videem jste loni uspěl na Ceně Jindřicha Chalupického a je také součástí sbírky J&T Banky Magnus Art. Jde o krátkometrážní snímek, který oproti jiným vašim dílům lze označit za narativní. Máme to považovat za váš pomyslný návrat k vašim původním záměrům s filmovým médiem?

Před studiem výtvarného umění jsem studoval filmovou kameru na pražské FAMU, ale od té doby, co jsem se před deseti lety přestěhoval do Německa, jsem se filmu klasickým způsobem vlastně vůbec nevěnoval. Slides je součástí většího projektu, v rámci něhož jsem několik měsíců zkoumal téma nočního zaměstnání v Londýně a okolí, natáčel rozhovory, scházel se s odboráři, vydal publikaci Night Shifter, sestříhal natočené rozhovory do videa About

Night Shift či zrealizoval výstavu Daylight Management v londýnské galerii Auto Italia South East. Původní záměr byl jakýsi polodokumentární film. V průběhu příprav se však ukázalo, že bude téměř nemožné natočit většinu zamýšlených dokumentárních částí, a tak se ze Slides stal kompletně fiktivní film. V jeho zpracování jsem se však snažil docílit pozice mezi krátkým filmem a uměleckým videem, což je směr, který mě zajímá nadále, ale zda budou i mé další práce v tomto médiu narativní, neodhadnu ani já sám.

Bylo složité natáčet v Londýně, nebo moderní technika již dovolu- je profesionální film natočit, aniž by si toho někdo všimnul?

Určitě nám neprošlo natáčení bez povšimnutí. Jelikož jsme však téměř vše natočili pouze já, má produkční

Caroline Heron a našich pár herců, nešlo o žádný filmový štáb, který by někde stál v cestě a lákal moc pozornosti.

Jak jste se vlastně od studia kamery na FAMU dostal k umělecké dráze? Předpokládám, že většina vašich spolužáků z ročníku má asi tradič- nější profesní dráhu.

Už při studiu na FAMU jsem si uvědomil, že bych chtěl dělat něco jiného. Na FAMU jsem dokončil bakaláře a pak rovnou přešel na studium výtvarného umění v Berlíně a ve Frankfurtu nad Mohanem. Většina mých bývalých spolužáků z kamery na FAMU je teď profesionálními kameramany a někteří z nich jsou naprosto skvělí v tom, co dělají.

Hrála v rozhodování roli i touha po mezinárodním uplatnění? Jako

český kameraman byste se asi k to- lika zahraničním štacím nejspíš nedostal.

Tento aspekt pro mne v té době nehrál moc velkou roli a ani si nemyslí, že by se filmaři z Čech nemohli uplatnit mezinárodně.

Jak se český umělec prosazuje v za- hraničí? Existují ještě nějaké ba- riéry?

V zahraničí máte, především na začátku, mnohem méně podpory, pozornosti, kontaktů a kontinuity. Jak se kdekoli prosadit je velké téma samo o sobě a já nebudu zrovna ten nejlepší, koho se v tomto ohledu ptát na rady. Zase taková hvězda, myslím, nejsem a snažím se více soustředit na kvalitu své práce než na to, abych byl známý já.

A není selfmarketing v současném umění to nejdůležitější?

Marketing nebo branding vlastní práce a identity je v umělecké tvorbě již od minulého století téměř médiem samo o sobě. Velká část umělců s tím pracuje mnohem rafinovaněji než jako s pouhým nástrojem propagace, k němuž to zároveň slouží. V současnosti je to hlavně internet, jenž poskytuje nástroje, které umělcům na začátku jejich kariéry dávají přístup k novému publiku. A jelikož je, myslím, vcelku přirozené, nebo je to snad právě součástí definice, že se většina takzvaných profesionálních tvůrců snaží svoji práci prezentovat veřejně, tak v případě, že je to jen na nich, se toho chopí. I zde se bojuje o pozornost a pouhá kvalita práce nerozhoduje o tom, jak se jednotlivým umělkyním a umělcům daří. ■

Kdo je Martin Kohout?

Martin Kohout (ročník 1984) absolvoval katedru kamery na pražské FAMU, poté vystudoval Städelschule ve Frankfurtu (ateliér Simona Starlinga). Dva roky také studoval na Universität der Künste v Berlíně a strávil studijní stáž na KHM v Kolíně.

Jeho multimediální tvorba reaguje na nejrůznější životní situace, neuchopitelnost současného světa a neschopnost individua se v něm zorientovat. Kohoutovým hlavním tématem je internet a sebereflexe člověka v globální komunikaci, která přináší protichůdné zážitky – sblížení i agrese, sebedůvěru i bezmoc.

Svou tvorbu představil v posledních letech na samostatných i skupinových výstavách například v New Yorku, Pekingu, Tokiu, Berlíně, Paříži nebo Sofii. Letos měl samostatnou výstavu v Polansky Gallery. V roce 2010 byl jedním z finalistů německé ceny Marler Video-Kunst-Preis. Již v roce 2014 byl finalistou Ceny Jindřicha Chalupceckého, jejím držitelem se stal v roce 2017 se snímkem Slides. V aktuálním J&T Banka Art Indexu je Martin Kohout na 18. příčce, patří ale k výrazným skokanům – v tom předchozím byl na 33. místě.

Slides: mezilidská komunikace a její podoby

Sám Martin Kohout své dílo Slides staví na pomezí krátkého filmu a videa. Ačkoli byl snímek vytvořen pro finálovou výstavu loňského ročníku Ceny Jindřicha Chalupceckého, spadá současně do Kohoutova obsáhlejšího projektu, jenž zahrnuje další videa a publikaci odborných textů a který byl podpořen produkční společností Video in Common.

Ústředním tématem projektu je problematika noční práce, která má dopady společenské a ekonomické, ale ovlivňuje také psychiku i fyzický stav konkrétních lidí. Snímek je složen z několika epizod, které by mohly fungovat i samostatně. Spojujícím prvkem všech částí je trojice polofiktivních postav, které se nikdy nesetkají všechny naráz: je to partnerská dvojice Asli a Bora a jejich kamarádka Sung. Zatímco Asli pracuje ve dne, Bora chodí do práce v noci – jejich společný čas je tak výrazně omezený a hlavní díl jejich interakce se uskutečňuje skrze vzkazy a zprávy. Samotné téma noční práce, respektive střídání denního a nočního režimu, tak v tomto snímku tvoří spíš kontextuální pozadí pro ústřední motiv asynchronního vztahu a potažmo mezilidské komunikace a jejích podob v jednadvacátém století. Další výraznou významovou rovinnou jsou tak moderní technologie a způsob, jakým proměňují náš každodenní život. ■

Kontroverzní Finále Ceny Jindřicha Chalupeckého

Autentický záběr autonehody, při které zemřela jedna z dívek natáčejících si zběsilou jízdu na telefon. Video, které v roce 2017 viděl asi každý. Nyní pod názvem Automatizovaný YouTubeový klik #1: demokratizovaná zkušenost smrti přeložená v obraz na cestě za katarzí vstupuje do veřejného prostoru znovu. Tomáš Kajánek s tímto videem chce uspět v 29. ročníku Ceny Jindřicha Chalupeckého. A rozhodně se nejedná o jediný kontroverzní počin mladých umělců, kteří o prestižní ocenění letos usilují. Přesvědčte se v Korzu Veletržního paláce, kde se koná finálová výstava.

Díla nová, aktuální, mnohdy konfrontační a kontroverzní, která reagují na velmi současné otázky společenské, politické, ale i estetické. Podle Kariny Kottové, ředitelky Společnosti Jindřicha Chalupeckého, jež ocenění pravidelně uděluje, mohou být představená díla pro mnohé návštěvníky těžko uchopitelná. „Věříme, že možná právě to, co tady nyní vidíte, může být za pár let standardem.“

A pravdou je, že mladí umělci často využívají velmi moderní postupy. Najdeme tu virtuální realitu, internetová videa i audiovizuální tvorbu. Bylo by však mylné snažit se umění rozlišovat na tradiční a nové, upozorňuje kurátorka stávající výstavy ve Veletržním paláci Tereza Jindrová.

AKČNÍ UMĚNÍ

Obě se shodují na tom, že vystavované artefakty jsou jen částí komplexního výsledku, který umělci představují. „V Národní galerii i jinde se uskuteční celá řada akcí, performance či procesů, které jsou nedílnou součástí kandidátských projektů. Výsledek se bude značně proměňovat. Vrcholem by měl být takzvaný jury víkend, kdy přijede mezinárodní porota a bude vybírat letošního laureáta a následný ceremoniál, který se uskuteční 17. prosince,“ prozrazuje Kottová.

To má vliv i na katalog, který je vždy významnou součástí jednotlivých ročníků. „Doposud byl katalog tradičně k dispozici hned v den zahájení výstavy. To ale letos není možné, právě proto, že součástí jednotlivých projektů jsou různé performance a další akce v průběhu celého měsíce do vyhlášení vítěze. Jednotlivé části katalogu se tak budou objevovat postupně, finální podoba bude k dispozici až poslední den výstavy, tedy 6. ledna. To zároveň katalog i pokřtíme,“ doplňuje Jindrová.

AKTIVISMUS I KRITIKA

A s čím se pětice finalistů bude pokoušet porotu přesvědčit, že právě jejich dílo je vhodným laureátem letošních cen?

Kateřina Olivová připravila soubor děl, která zkoumají ženskost. Ať už tělesnost, nebo sociální roli. Na její popud navíc galerie zřídila dočasné dětské koutky, aby si rodiče mohli umění vychutnat samostatně.

Obdobné téma dominance a emancipace tradičních mužských a ženských rolí pojala zcela jinak Adéla Součková. Ta připravila jakýsi stan nebo jurtu pokreslenou ezoterickými a jinými motivy. V ní hrají lidové písně, které jsou důležitým prostředkem posilování klasických rolí mužů a žen ve společnosti.

Velmi osobitou instalaci připravil talentovaný mladík Lukáš Hofmann. Do prostoru umístil několik zdánlivě nesouvisejících předmětů (skleněné objekty, kopii barokní sochy, lezeckou stěnu, plastový pytel...). V tomto prostoru se 15. prosince uskuteční jeho performance Sospiri. Aby návštěvník mohl nahlédnout podstatu Lukášových performancí, k dispozici tu jsou také brýle pro virtuální realitu s desetiminutovým zábavným videem. Na otázku, jak to všechno dohromady souvisí, umělec s úsměvem odpovídá: „Spojujícím prvkem jsem já.“ Přesto nejen při rozhovoru s tvůrcem návštěvník pochopí, že jedním z důležitých témat je národní identita a historie českého prostoru.

Třetí ženou mezi letošními finalisty ceny je Alžběta Bačíková. Ta se ve svém díle Encounter věnuje lidem s postižením sluchu či zraku a poukazuje na to, že téměř veškeré umění na tyto potenciální diváky rezignuje. Zároveň se zamýšlí nad možnostmi, jak například film zpřístupnit slepým.

Asi nejkontroverznější dílo představil Tomáš Kajánek, jenž vystavuje dvě videa, která jsou běžně dostupná na YouTube. První je téměř deset let stará horečná koláž jednoho uživatele, jenž se svým videem z obrazů násilí snaží apelovat na společnost, aby zastavila války a další plenění plane-

ty. Video nemělo téměř žádný ohlas. Naopak druhé video vzniklo náhodou a stalo se smutnou senzací – jde o slavný záznam dopravní nehody, při níž se dvě dívky natáčely a posléze jedna z nich zahynula. Šílené video, které téměř každý viděl, dostává nový rozměr, aktuální smysl a ptá se, v jaké společnosti podobné video vůbec vzniká a proč se stalo „nejúspěšnějším“ českým videem roku 2017.

ZAHRANIČNÍ HOST

Také v letošním roce navazují organizátoři Ceny Jindřicha Chalupeckého na tradici představení zahraničního hosta, který připraví samostatný projekt paralelně s výstavou finalistů. Jedná se již tradičně o výrazného současného umělce či umělkyni, jejichž práce rezonuje s aktuálním děním na české umělecké scéně, přestože zde dosud nebyla zevrubněji představena. Po výstavách Laure Prouvostové (2016) a Clemense von Wedemeyera (2017) je hostem pro rok 2018 rumunská umělkyně a choreografka Alexandra Piriciová. Ta na sebe v mezinárodním kontextu poprvé výrazně upozornila v roce 2013, kdy spolu s Manuelem Pelmusem reprezentovala Rumunsko na Benátském bienále. Ve svých pětatřiceti letech má za sebou výstavy v londýnské Tate Modern, pařížském Centre Pompidou či petrohradské Ermitáži.

5x NEJ

NEJOSOBNĚJŠÍ: LUKÁŠ HOFMANN

Tereza Jindrová označuje Lukášův přístup téměř za práci kurátora. Využívá cizí výtvoř, dokonce i hotová umělecká díla, které včleňuje do vlastních celků. Spojujícím prvkem zdánlivě nesourodých děl pak je sám Lukáš, jeho myšlenky, asociace, osobní i národní historie.

NEJKONTROVERZNĚJŠÍ: TOMÁŠ KAJÁNEK

Zveřejnění videa zachycující smrt je odvážný tah. Reakce všech návštěvníků bývají obdobné – prvotní pohoršení střídá otřes a řada nevyhnutelných otázek. Proč toto video vzniklo, proč se stalo hitem internetu a proč je někdo vystavuje v galerii?

NEJANGAŽOVANĚJŠÍ: KATEŘINA OLIVOVÁ

Ženské tělo mělo a má v lidských dějinách i historii umění řadu funkcí. Vydařenou polemiku s touto historií vede Kateřina Olivová hned v několika dílech, která právě její nahé tělo propojuje. Poukazuje tím na spoustu stereotypů, jež ženství přisuzuje mužský svět.

NEJPŘÍNOSNĚJŠÍ: ALŽBĚTA BAČÍKOVÁ

Audiovizuální tvorba se snaží oslovit nejširší publikum, ale přesto přinejmenším na dvě široké skupiny rezignuje – na lidi se zrakovým či sluchovým handicapem. Alžběta Bačíková ve svém díle poukazuje na problémy spojené s vyloučením nevidomých či neslyšících a zároveň hledá řešení, jak právě těmto lidem zpřístupnit média, jako je film.

NEJPOZITIVNĚJŠÍ: ADÉLA SOUČKOVÁ

Ať už to je zvolenou formou (velký modrý stan), nebo osobností umělkyně, nejpříjemnější pocity ze všech finálových děl navozuje právě meditační stan Adély Součkové. A to přesto, že pracuje s celou škálou emocí a podobně jako Kateřina Olivová poukazuje především na roli ženy v tradiční společnosti.

! DŮLEŽITÁ DATA

15. A 16. prosince

Jury víkend, na němž budou všechna díla představena mezinárodní porotě ve své komplexnosti, zároveň se uskuteční hned několik performancí.

17. prosince

Vyhlášení vítěze 29. ročníku Ceny Jindřicha Chalupeckého.

6. ledna

Derníera výstavy, na které bude představena finální podoba katalogu a dojde k jeho slavnostnímu křtu.

CENA OD HAVLA

Konečný vítěz vzejde z hlasování mezinárodní poroty. V té letos zasednou Zdenka Badovinacová, ředitelka Moderna galerija v Lublani, Vjera Borozanová, ředitelka Artyčok TV, Lenka Klodová, umělkyně a vedoucí Ateliéru tělového designu FaVU VUT v Brně, Vasif Kortun, nezávislý kurátor a bývalý ředitel SALT v Istanbulu, Bonaventure Soh Bejeng Ndikung, ředitel SAVVY Contemporary v Berlíně, Michal Novotný, ředitel Centra pro současné umění Futura v Praze, a Laurel Ptaková, ředitelka Art in General v New Yorku. Vítěz bude vyhlášen 17. prosince na slavnostním ceremoniálu, jehož režie se ujme řadou cen ověřený filmař a animátor Tomáš Luňák. Letošní laureát ceny si vedle samotného ocenění odnese také 100 tisíc korun na uspořádání samostatné výstavy či vydání katalogu a zároveň bude moci vyrazit na několikátýdenní stáž do USA.

Cena Jindřicha Chalupeckého se pravidelně uděluje od začátku devadesátých let. Na jejím počátku stál mimo jiné tehdejší prezident Václav Havel spolu s Theodorem Pištěkem a Jiřím Kolářem. Mezi jejími dosavadními vítězi je celá řada uměleckých superhvězd včetně Jiřího Černého, Kateřiny Šedé či Martina Kohouta. ■

Práce Piriciové kombinuje tanec a performance, jako médium využívá lidské tělo. Častým prvkem jejích projektů je zapojení publika. Její hravé choreografie reflektují aktuální politické otázky a reagují na historii a význam místa, kde se odehrávají. Piriciová se českému publiku představuje vůbec poprvé, a sice s projektem Křehké nástroje účasti, který prostřednictvím těl skupiny performerů zpřítomňuje sérii několika desítek historických okamžiků a kulturních odkazů.

Ida Nielsenová hrála pro naše klienty v Praze

Na začátku listopadu přijela do Česka fenomenální dánská funková baskytaristka Ida Nielsenová. Na privátním koncertě v pražské La Fabrice představila písně ze svých tří desek, novinky a v jemných útržcích zavzpomínala i na šestiletou spolupráci se zpěvákem Princem. Než absolventka Královské dánské hudební akademie vyšla na pódium, zodpověděla nám několik otázek.

Hudbu děláte od dětství. Je to ještě zábava, nebo spíš práce?

To záleží na tom, kterou její část máte na mysli. Skládání hudby a hraní miluju, to je pořád zábava. Ale ty věci okolo – administrativa, zařizování, přípravy, ladění, cestování na koncerty, to bývá tvrdá práce, kolem které tolik legrace a volnosti není.

Když mluvíte o cestování, jakou hudbu posloucháte během cest?

Nemám jeden specifický žánr, obklopuju se vši možnou muzikou, která mě zaujme. Co si pak vyberu a dám do uší, záleží výhradně na aktuální náladě. Každopádně muziku beru s sebou na cesty úplně vždycky. Na dlouhé přesuny po světě je to nejlepší společník.

Kdy jste vlastně začala hrát na baskytaru? A pamatujete si svůj první nástroj?

Chodila jsem na jednu malou školu v Dánsku. Náš učitel byl velký hudební nadšenec a jednoho dne přinesl na hodinu bicí soupravu a basovou kytaru. Kdokoliv chtěl nástroje zkusit, měl možnost, a já jsem toho využila. Bylo mi šestnáct. Chvilku poté se mě pak kamarádka zeptala, jestli se nechci připojit ke kapele, které zrovna odešel baskytarista. Neznala jsem tehdy víc než název strun, ale zkusila jsem to. Nadchla mě skvělá atmosféra kolem. Užila jsem si hromadu legrace a začala hrát. A můj první nástroj, to byla bílá baskytara Hohner.

Pokud se člověk žíví hudbou na té úrovni jako vy, musí ještě vůbec cvičit?

Jak kdy. Když jedeme turné, tak necvičím. Ale pokud mám přestávku, snažím se brát nástroj do ruky pravidelně.

Jakou radu byste dala rodičům, jejichž děti hrají na hudební nástroj, ale potřebují trochu postrčit, aby cvičily?

Myslím, že úplně nejdůležitější je najít způsob, aby to děti bavilo. Pak budou brát nástroj do ruky úplně automaticky.

Po šesti letech spolupráce s Princem máte ještě vůbec nějaký sen, s kým byste někdy ráda stála na pódiu?

Těžká otázka! Měla jsem obrovské štěstí, protože už jsem se v kariéře potkala a spolupracovala s těmi nejlepšími muzikanty naší doby. V tomto ohledu je tím pádem těžké přijít s nějakým konkrétním jménem. Teď to mám tak, že jsem ráda, že hraju sama za sebe. Dělam to nejlépe, jak umím, a nechám se překvapit, co mi osud přinese.

Co nějaké oblíbené místo, kde ráda hrajete?

Víte, já hrála na tolika krásných a cool místech a v tolika příjemných malých klubech, že nedokážu vybrat jedno jediné. Co si ale budu pamatovat do konce života, je představení v Bílém domě, když jsem hrála pro Baracka Obamu. To byl velmi speciální zážitek.

Teď hrajete v Praze, jaké turné a koncerty přijdou na řadu po pražském vystoupení?

Podzimní turné skoro končí, ale do Evropy se plánuju vrátit příští rok na jaře. Hned 1. ledna taky

vychází moje nová deska Time 2 Stop Worrying (bout the weird stuff).

Za chvilku jsou Vánoce, takže se nemůžu nezeptat, jak je trávíte?

Letos na Štědrý den budu s maminkou a nevlastním otcem. Jako obvykle plánujeme poklidný rodinný večer. Šestadvacátého se potom potkáme s celou rodinou a organizujeme velký večírek pro víc než čtyřicet lidí.

Ido, co pro vás znamenají peníze?

Peníze jsou pro mě prostředek, který mi umožňuje dělat věci, co mám ráda. Je skvělé je mít, ale moje štěstí na nich nezávisí. Když jsem ještě studovala, byla jsem úplně bez peněz, později jsem zase měla možnost jich relativně dost vydělat. Zkusila jsem si obojí, život bez nich i s nimi. Za obě zkušenosti jsem ráda. Čímž nepopírám, že život s penězi je samozřejmě lepší. Když se nemusíte starat, jestli jich zrovna máte dost, žije se člověku uvolněněji.

Jakou nejlepší investici jste kdy udělala?

To vím úplně přesně: koupila jsem si byt! Koupila jsem ho v roce 2012, což znamená, že dneska má téměř dvojnásobnou hodnotu. ■

REKORDNÍ CENA ZA ŽIJÍCÍHO TVŮRCE

Trh s díly žijících umělců se dostává do varu a jejich ceny se začínají přibližovat postimpresionistickým výšinám. Nejvyšší částka, kterou kdo zaplatil za dílo žijícího tvůrce, nově činí 90,3 milionu dolarů (v přepočtu více než dvě miliardy korun). Stalo se tak na aukci současného umění v newyorské pobočce aukční síně Christie's. Jedná se o obraz britského malíře Davida Hockneyho nazvaný *Portrét umělce (Bazén se dvěma postavami)*. Hockney tak sebral vavříny Jeffu Koonsovi, jehož *Oranžový psík* z leštěné nerezové oceli byl roku 2013 rovněž v newyorské aukční síni Christie's vydražen za 58,4 milionu dolarů. ■

FOLTÝN HVĚZDOU V LONDÝNĚ

Čeští tvůrci se stali hvězdami londýnské aukce *A Different Perspective*, která se uskutečnila v polovině listopadu. Síň Sotheby's v ní nabízela k prodeji necelou stovku děl význačných středo- a východoevropských tvůrců minulého století. Nejvyšší ceny dosáhl obraz Františka Foltýna nazvaný *Kompozice* z roku 1927. Nový majitel za něj zaplatí v přepočtu 8,7 milionu korun, což přesáhlo odhad aukční síně. Druhou nejdražší položkou se stal obraz *Toyen* z cyklu *Domovní znamení*, který vynesl čtyři miliony. Uspěla také díla Emila Filly, Jana Kubička či Jiřího Koláře. ■

POPOVÉ IKONY LÁKAJÍ

Sběratele zdaleka nelákají jen obrazy či sochy. Velký segment aukčních prodejů představují nejrůznější předměty spojené se slavnými lidmi. V průběhu listopadu se uskutečnila jedna z nejočekávanějších letošních aukcí tohoto druhu. Specializovaná aukční síň Julien's Auctions ji pořádala online a nabízela v ní stovky předmětů spojených s takovými jmény, jako jsou The Beatles, Michael Jackson, Elvis Presley či Madonna. Hlavním tahákem měla být kožená bunda Michaela Jacksona, kterou má na obalu slavné desky *Bad*. To se také potvrdilo. Horní odhad hovořil o možné ceně až 100 tisíc dolarů, výsledná cena však byla dokonce trojnásobná. ■

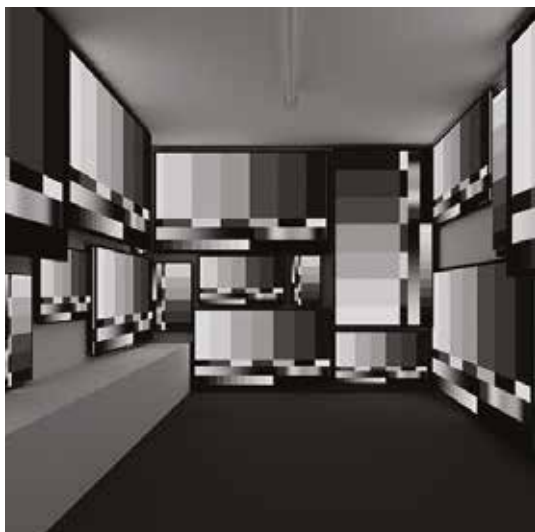
PRESTIŽNÍ AUKCE SOGA

Jedna z posledních aukcí letošního roku se uskuteční 11. prosince v bratislavské síni SOGA. V pořadí již 144. dražba nabídne téměř tři stovky vzácných obrazů, šperků i starožitného nábytku. Pořídít si budete moci například kresbu Maxe Švabinského, sochotvůrny Otta Gutfreunda nebo Emila Filly. Z pozdních autorů si pořadatelé hodně slibují od Ludovíta Križana. Nejdražší položkou v katalogu je unikátní prsten s diamantem, jehož odhadovaná cena je 200 tisíc eur. Start aukce je stanoven na 18. hodinu. Předaukční výstava končí 10. prosince. ■

KDO OVLIVŇUJE UMĚLECKÝ SVĚT?

Umělecký svět má svá pravidla a také osobnosti, které mu vládnou. Patří sem významní galeristé, velcí sběratelé, teoretici umění, samotní umělci, šéfové aukčních síní nebo bohatí šejkové, kteří staví supermoderní muzea. Kdo je z nich nejvlivnější? To každoročně zjišťuje portál ArtReview, který sestavuje žebříček stovky nejdůležitějších osobností uměleckého světa *Power 100*. Letos zvítězil David Zwirner, šéf Zwirner Gallery, která patří k nejdůležitějším institucím svého druhu na světě. Zwirnerovo impérium nyní operuje v klíčových metropolích uměleckého světa – New Yorku, Londýně a Hongkongu, přičemž v asijské metropoli otevřelo velkou galerii letos v lednu. Na druhé příčce žebříčku *Power 100* najdeme vlivného afroamerického malíře Kerryho Jamese Marshalla, který se letos stal nejdražším žijícím černošským umělcem všech dob a mezitím si i díky tomu polepšil o 67 příček. Na třetím místě se objevil úplný nováček – hnutí #metoo. Loňský žebříček ovládla umělkyně a teoretička Hito Steyerl, která se letos musela spokojit se čtvrtou příčkou, pátý se umístil proslulý Aj Wej-wej. ■

Topografie pozornosti. Zpřítomnění

Galerie Hraničář, Ústí nad Labem, do 1. února

Rovných 25 let letos slaví umělecká studia na Fakultě umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Při této příležitosti Galerie Hraničář uvedla na scénu výstavu několika silných mladých osobností, které zde studovaly. Zastoupena jsou zde díla Adély Součkové, Jonáše Strouhala, Andreji Mikyskové, Zdeňka Svejkovského, Adély Waldhauserové, Karim Tarakji, Daniely Dostákové a Josefa Mála. Za pozornost jistě stojí i to, že bude k vidění unavený Alzák, kterého Jonáš Strouhal představil na mimořádně úspěšné performanci v centru Prahy.

Bonjour, Monsieur Gauguin: Čeští umělci v Bretani 1850–1950

Palác Kinských, Praha, do 17. března

Bretaň odjakživa přitahovala výtvarné umělce a na přelomu století se stala významným uměleckým centrem moderního umění, kam se sjížděli nejprogresivnější malíři tehdejší doby. Pravidelně sem jezdili i umělci českého původu. Návštěvníci výstavy mohou sledovat, jakým způsobem zachycovali její drsnou krajinu, vliv pontavenské školy na jejich tvorbu či naopak její jedinečnost. Díla českých autorů (např. Jaroslav Čermák, Antonín Chitussi, Alfons Mucha, Josef Čapek, František Kupka, Jan Zrzavý, Alén Diviš, Toyen, Jan Křížek) jsou doplněna o srovnání s obrazy zahraničních tvůrců jako Paul Gauguin, Paul Sérusier a Émile Bernard.

Tipy na výstavy

Pieter Bruegel

Uměleckohistorické muzeum, Vídeň, do 13. ledna

U příležitosti 450. výročí úmrtí Pietera Bruegela staršího připravilo Uměleckohistorické muzeum Vídeň celosvětově první monografickou výstavu díla tohoto výjimečného umělce. Mezi nejatraktivnější díla výstavy se řadí Triumf smrti z madridského muzea Prado a Babylonská věž z rotterdamského Muzea Boijmans van Beuningen. Většina z těchto křehkých dřevěných deskových obrazů nebyla dosud nikdy na žádnou výstavu zapůjčena.

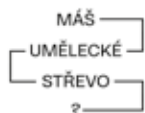
The World on Paper

PalaisPopulaire, Berlín, do 7. ledna

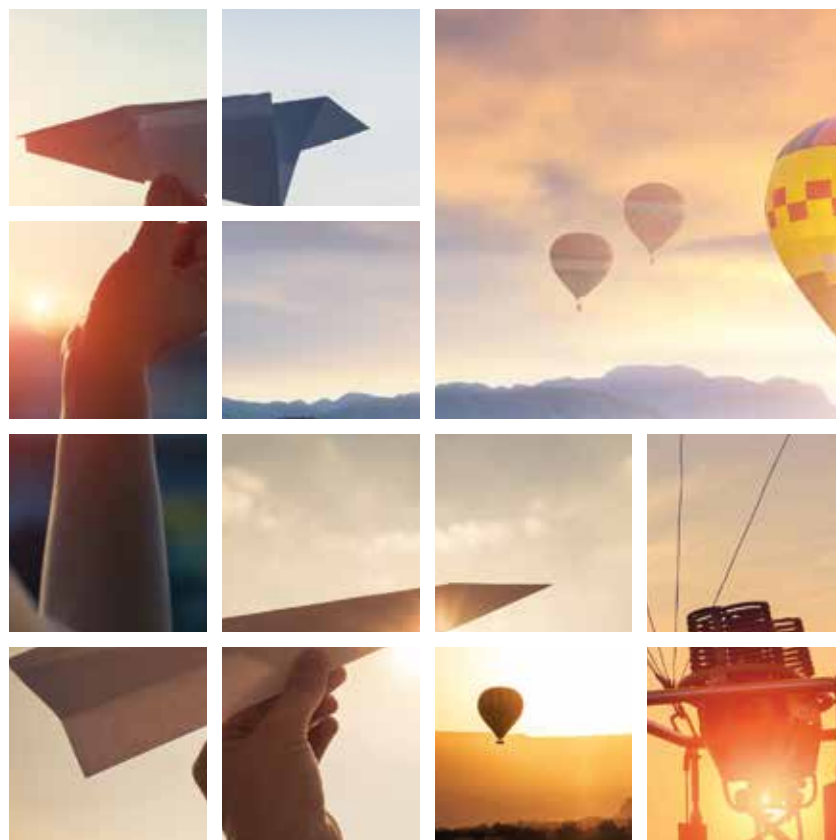
Papír není v uměleckém světě považován za nejprestižnější materiál. Přesto i s ním pracovaly skutečné veličiny, což mimo jiné dokládá aktuální výstava v sídle Deutsche Bank The World on Paper. K vidění je kolem tří set děl z unikátní kolekce této banky, která si zakládá na tom, že investuje do mladých umělců ještě předtím, než se z nich stanou známé celebrity. Mezi 133 umělců, jejichž dílo tu je zastoupeno, jmenujme například Douga Aitkena, Josepha Beuyse, Ellen Gallagherovou, Sigmara Polkeho či Dietera Rotha.

J&T Banka, a. s. je partnerem:

VE DVACETI SNÍTE.
VE ČTYŘICETI CHCETE.
V ŠEDESÁTI VÍTE.

Za dvacet let jsme zažili vývoj našich klientů.
Viděli jsme, jak začínali, a vidíme, kde jsou dneska. Každá životní
etapa má svoje sny, příběhy, pohledy a svoje moudra.

Protože vývoj je přirozený a čas neuspěcháš. Kromě prvního
kroku. Ten se dá zrychlit. A rádi budeme i u vašich etap.
Ať už začínáte, nebo začínáte další.

RŮST. **SPOLEČNĚ.**

VIDÍME
DALŠÍCH
20 LET | **J&TBANKA** | JT BANK.CZ